

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, LIEPOS – JULY 21, 2010 • Vol. CI Nr. 138

Kaina 75 c.

Patvirtinta tolesnė Lietuvos parama Goro provincijai

Kabulas, liepos 20 d. (ELTA) – Lietuva tęs savo išpareigojimus ir toliau remis Afganistano Goro provincijos stabilizavimą bei plėtrą. Tai užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis patvirtino Kabule vykstančioje tarptautinėje Afganistano konferencijoje.

Lietuvos diplomatinės vadovas pakvietė Afganistano vyriausybę ir tarptautinę bendruomenę skirti daugiau dėmesio tokiems santykinai saugiems ir stabiliems regionams kaip Goro provincija siekiant tolygaus visos šalies vystymosi.

A. Ažubalis teigė vertinantis susitarimus tiesti kelią iš Afganistano vakarų į rytus, jungiančio šalies sostinę Kabulą su Herato miestu. Didelė šio kelio atkarpa eitų per Goro provinciją ir palengvintų susisiekimą su dviem pagrindiniais šalies miestais, paskatintų provincijos socialinę ir ekonominę plėtrą.

Lietuvos diplomatinės vadovas

pabrėžė būtinybę derinti atskiras šalių donorių, NATO, ES ir Jungtinių Tautų pastangas bei geriau išnaudoti Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) galimybes teikiant paramą Afganistanui ir Vidurio Azijos regiono šalims sienų apsaugos, rinkimų organizavimo, kovos su narkotikų platinimu, karių ir civilių mokymų srityse.

Konferencijos, kurioje dalyvavo daugiau kaip 75 valstybių ir tarptautinių organizacijų delegacijos, tikslas – apsvarstyti bei patvirtinti Afganistano vyriausybės veiksmų planą dėl tolesnio šalies socialinio ir ekonominio vystymosi, valdymo stiprinimo ir stabilumo užtikrinimo. Tikimasi, kad tarptautinės konferencijos rezultatai padės tvirtus pagrindus ir sudarys tinkamas sąlygas veiksmingam atsakomybės perdavimu Afganistano vyriausybei procesui.

Nuo 2005 metų Lietuva Goro provincijoje vadovauja Provincijos at-

A. Ažubalis teigė vertinantis susitarimus tiesti kelią iš Afganistano vakarų į rytus. **Reuters** nuotr.

kūrimo grupei. Be lietuvių karių ir civilių, grupėje tarnauja ir dirba Danijos, Gruzijos, Japonijos, JAV, Rumunijos ir Ukrainos kariai bei civiliai. Apie 150 Lietuvos karių tarnauja Goro provincijoje ir junginys – Afganistano pietuose.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-20-10

PERIODICALS

Siūloma pagreitinti Šengeno vizų išdavimą

Vilnius, liepos 20 d. (ELTA) – Seimo Liberalų sąjūdžio frakcijos narys Petras Auštrevičius kreipėsi į užsienio reikalų ministrą Audronių Ažubalį, prašydamas įvertinti Lietuvos konsulinių tarnybų darbą užsienyje ir siūlydamas kuo skubiau parengti veiksmų planą, kuris leistų pagreitinti Šengeno vizų išdavimą į mūsų šalį atvykstantiems keliautojams.

Pasak parlamentaro, tai ypač svarbu ruošiantis 2011 m. Lietuvoje vykščiam Europos krepšinio čempionatui.

„Jau kitais metais mūsų šalis neabejotinai sulauks daug didesnio keliautojų dėmesio. Juk didžiuliai sporto renginiai nuolat pritraukia nemažai sirgalių, tačiau tam, kad į mūsų šalį jie atvyktų, o ne liktų stebėti Europos krepšinio čempionato namie,

turime išspręsti nemažai problemų. Jau dabar Šengeno vizas siekiantys gauti ir į mūsų šalį atvykti turistai susiduria su ilgomis eilėmis. Turime įvertinti, kad jų srautai kitamet bus keliskart didesni“, – sako P. Auštrevičius.

Liberalo teigimu, didžiausia problema išlieka nepakankamas konsulinių darbuotojų skaičius, kuris ir trikdo vizų išdavimą. Anot P. Auštrevičiaus,

vičiaus, užsienio turistai priversti vizų laukti po kelias savaites ar net mėnesius, todėl tai kelia jų nepasitenkinimą, o kartu mažina atvykstančiųjų skaičių bei Lietuvos turizmo sektoriaus pajamas. Jo duomenimis, sudėtingiausia padėtis su Šengeno vizų išdavimu jau keletą metų išlieka Lietuvos ambasadose bei konsulatuose Rusijoje, Ukrainoje ir Moldovoje.

Baigtas tyrimas

Vilnius, liepos 20 d. (BNS) – Generalinė prokuratūra baigė ikiteisminį tyrimą dėl klaipėdietės Eglės Kusaitės rengimosi dalyvauti teroristinėje veikloje.

„E. Kusaitė pateiktas galutinis įtarimas dėl sunkių ir labai sunkių nusikaltimų, tai yra dėl dalyvavimo kuriant ir dalyvaujant organizuotoje grupėje teroro aktui vykdyti ir dėl rengimosi įvykdyti teroro išpuolį“, – sakė Generalinės prokuratūros prokuroras Justas Laucius.

Už pirmąją veiką jai gresia iki 10 metų laisvės atėmimo, už antrąją – 10–20 metų laisvės atėmimo arba įkalinimas iki gyvos galvos. Prokurorų duomenimis, mergina ketino susisprogdinti Rusijos karinėse bazėse, kuriose buvo laikomi asmenys, kariai Čečėnijoje.

E. Kusaitė teisme sakė nepripažįstanti jai prokurorų pateiktam kaltinimui ir teigė, kad jos parodymai buvo iškraipyti. Ji taip pat tvirtino, kad apklausų metu buvo mušama Rusijos pareigūnų. Mergina prašė teismo ją paleisti. Ji tvirtino, kad ir jos, ir jos motinos sveikata yra silpna, todėl ji gyvenanti su motina ir ja rūpinsis.

Kunigas R. Doveika tarnaus Vilniaus Šv. Kryžiaus bažnyčioje

Kunigas Ričardas Doveika. „**Draugo**“ archyvo nuotr.

Vilnius, liepos 20 d. (DELFI.lt) – Priešais Prezidentūrą esančios Šv. Kryžiaus bažnytelės rektoriumi paskirtas kunigas Ričardas Doveika perėmė šias pareigas, tačiau, kaip pranešė Lietuvos vyskupų konferencijos sekretoriatas, dvasininkas ir toliau dirbs šioje Lietuvos katalikų bažnyčios struktūroje pasekretoriu.

Netrukus 36 metų gimtadienį švęsiantis dvasininkas gimė ir augo Vilniuje. 1981–1989 m. mokėsi Vilniaus „Senvagės“ vidurinėje mokykloje, 1989–1992 m. – Vilniaus prekybos ir verslo mokykloje, 1992–1997 m. studijavo Vytauto Didžiojo universitete ir Tarpdiecezinėje Kauno kunigų seminarijoje, 1999–2001 m. – Popiežiškajame Laterano universitete Romoje (Italija). 1998–1999 m. Vilniaus pal. Jurgio Matulaičio parapijos vikaras, nuo 2002 m. – Vilniaus arkikatedros administratorius, nuo 2006 m. – Vilniaus arkivyskupijos kancleris.

R. Doveika yra M. Valančiaus blaivystės premijos laureatas. Dalyvauja Lietuvos savanorių centro veikloje, yra visuomeninės tarybos narys, Vilniaus klubo bičiulis. Kai 1989 m. Arkikatedra buvo gražinta tikintiesiems, R. Doveika patarnavo pirmosiose šv. Mišiose. Kaip yra sakęs pats kunigas, jo atmintyje visam laikui liko ši ypatinga akimirka. 2008 m. dvasininkas apdovanotas 100-ąja Šv. Kristoforo statulele „Už tylią viltį miesto šurmuly“.

Šiame numeryje:

- **Skautybės kelias. Pasirošimas stovyklai (1) (p. 2)**
- **Abejingumu Holokausto tyrimams Lietuvos kaltinti negalima (p. 3, 9)**
- **R. Kriauciūno skiltis (p. 3)**
- **„Oh, Canada“, Jūs mus nustebinate! (p. 4–5)**
- **P. Juodvalkis: „Man taip gera...“ (p. 8)**
- **Upninkų bažnytkaimis (4) (p. 9)**
- **Renginį prisiminsime vartydami leidinį... (p. 10)**
- **Kodėl mums taip patinka stovyklauti (p. 11)**

Valiutų santykis

1 USD — 2,66 LT
1 EUR — 3,45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

„Kodėl mums taip patinka stovyklauti?“ – šios dienos „Drauge“ klausia britų žurnalistas Tim Dowling ir pats čia pat atsako – greičiausiai todėl, kad stovyklavimas yra iššūkis ir viliojanti galimybė pabėgti nuo didmiesčio teikiamų patogumų, kurių nebuvimas stovyklavimą paverčia tikru nuotykiu. Ar tai būtų savaitgalio, ar poros savaitžių stovyklavimas, jis visuomet reiškia kasdienybės iškeitimą į kažką kita – ne tik pabėgimą į gamtą, bet ir sulėtėjusį gyvenimo ritmą, netikėtą įkritimą į tylą, net kitokį – mano atveju, visada geresnį – apetitą ir miegą, šiltesnį ryšį su stovyklaujantais draugais ar tik ką sutiktais pažįstamais. Stovyklavimas suteikia galimybę ir vėl aiškiau išgirsti savo vidinį balsą, kartais jį susigrąžinti, niekam netrukdamt pasikalbėti su savimi, gal net išspręsti iki šiol ramybės nedavusią problemą. Tai irgi to nepaprasto nuotykių dalis.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siūsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Pasiruošimas stovyklai

S. AUŠRA JASAITYTĖ-PETRY

Sunku tikėti, kad birželio mėnuo jau prie galo. Rodos, tik vakar iškrausčiau Olivijos ir Teriuko mokyklines kuprines ir padėjau iki kitų mokslo metų. Rodos, tik prieš savaitę atsisveikinau su savo mokiniais, sutvarkiau savo klasę. Hmmm... Jau birželio pabaiga. Tikrai? Negali būti. Bet kalendorius taip sako. Ryt, birželio 24 d., laikas važiuoti Rako stovyklos keliu sutvarkyti stovyklą ir paruošti ją stovyklautojams. Čia, Čikagoje, audros grasina. Lyja. Kaip bus Rake? Vis sakome, kad pravažiavę Rako stovyklos vartus įvažiuojame į skirtingą pasaulį, į mūsų „burbulą“.

Kelionė prasidėjo

Važiuojame į stovyklą. Į Raka. Jau antri metai, kai važiuojame į Raka dėl kelių tikslų. Pirmas tikslas – atidaryti, paruošti, sutvarkyti pastovyklę artėjančiai vasaros stovyklai. Antras tikslas – sesėms vyr. skautėms kandidatėms ir prityrusioms skautėms atlikti gerą darbėlį stovyklai. Trečias tikslas – pasidžiaugti Rako miškais, Dievo duota gamta, pabūti su savo draugais.

Važiuojame mano dideliame automobilyje – „conversion van“. „Van“ pilnas, vos durys užsidaro. Pilnas įvairių stovyklinių reikmenų. Pro užpakalinį langą nieko nematyti. Vežu palapines, maistą, miegmaišius, meškeres, reikmenis savaitgaliui. „Vane“ paprastai gali susėsti septyni žmonės. Lengvai ir patogiai. Šį kartą vos trise tilpome. Sėdime ir važiuojame. Važiuoju kartu su sese Loreta Jučiene ir sese Dana Mikužiene. Vietos nedaug.

Kelionė į Raka trunka maždaug keturias valandas. Iš anksto nutarėme pernaktoti sesės Loretos šeimos ūkyje, Sawyer miestelyje, Michigan valstijoje. Nuo šio miestelio ke-

lionė į Raka nebus tokia ilga. Smagiai praleidome vakarą. Skaniai užvalgėme sesės Loretos paruoštos vakarienės. Kalbėjome, juokėmės. Pasižiūrėjome į laikrodį – Antra valanda ryto! Reikia eiti miegoti. Kitaip – niekad neatsikelsime.

Atsikėlėme penktadienio rytą. Pavalgėme pusryčius. Įsėdome į perkrautą „vaną“ ir važiuojame į stovyklą. Kalbėjome, juokėmės. Dar reikėjo keletoje vietų sustoti.

Sesė Dana kasmė, kai vyr. skautė, skautas vyti, gintarė ar jūrų budys duoda įžodį, padovanoja jiems po meškiuką, papuoštą atitinkamos spalvos kaklaraiščiu. Tuos meškiukus galima tik rasti vienoje parduotuvėje – „Michaels“. Pati esu važiavusi į kelias šias parduotuves, ieškodama meškiukų. Neradau. Jau nebegamina jų. Bevažiuojant į Raka pamačiau „Michaels“ parduotuvę, greit įsukau. Visos trys įbėgome pažiūrėti, ar yra meškiukų. Buvo. Sesė Dana nupirko ir vėl sėdome į „vaną“.

Važiuojame toliau. Dar vienas sustojimas. Reikia baigti maistą supirkti. Supirkusios maistą lėkėme stovyklos link. Laikas greitai prabėgo. Pasimatė Oceana Blvd. Tai kelias, kuriuo turime sukti. Atidarėme langus. Pakvipo šviežiu oru. Važiuojame toliau. Pasukome Hawley gatve. Tik septynios mylios beliko. Ežeras. Jau dirbama. Sesė Vilia, sesė Daina ir brolis Arvydas Kielai tvarko ežerą ir pakrantę.

Stovyklos vartai – atvykome

Pravažiavome vartus. Tylu. Saulėta. Gražu. Atrodė, kad tos baisios audros, kur buvo Čikagoje, mūsų Rako miškų nepasiekė.

Privažiavome Kernavės pastovyklę. Ten jau mūsų laukė sesės Audra ir Rima Lintakai. Dabar reikėjo viską iškrauti. Labai atsargiai atidarėme „vano“ duris. Bijojome,

Sveikiname visus „Skautybės kelio“ skaitytojus ir rėmėjus iš žaliuojančių Rako miškų!

Stovyklaujame gražiai. Giliname savo skautiškas žinias. Uodai sotūs. Vadovai geri. Stovyklautojai dar geresni.

Pasidalinsime savo įspūdžiais grįžę namo.

kad kas neiškristų. Iškraustėme. Dabar laikas pasistatyti palapines ir įsikurti.

Pastatėme keturias palapines. Truputį pailsėjome. Laukėme, kol kiti suvažiuos. Laikas man visiems paruošti vakarienę. Mano pareigos šiam savaitgaliui – šeiminkavimas. Vyr. skautės kandidatės prašė, kad paruoščiau visus valgius šį savaitgalį. Žinoma, sutikau. Bet jos turėjo man sudaryti valgiaraštį (tai dalis jų skautiškos programos). Pirmą vakarienę: makaronai (spaghetti) su raudonu padažu, baltu padažu (alfredo) ir sviestu. Česnakinė duona ir salotos. Trečiam – didelis arbūzas.

Vyr. skautės kandidatės pasistatė sau palapinę ir ją išsirengė. Ir tuoj ėjo prie darbo. Išvalė sesių tualetus, dušus. Jau seniai visos kartu buvo. Sesė Rima Lintakaitė ką tik baigė Amerikos skautų programą „National Youth Leadership Training“. (Šie metai buvo pirmi metai, kai Amerikos skautai priėmė mūsų skautes į šiuos kursus.) Sesės dalijosi įspūdžiais. Papasakojo savo vasaros įvykius. Smagu buvo matyti jų entuziazmą ir draugystę.

Bus daugiau.

Sesės, užbaigusios tinklinio aikštės projektą (iš k.): Loreta Jučienė, Alicija Viktoraitė, Carina Ozers, Diana Ramauskaitė, Rima Lintakaitė ir Dana Mikužienė.

s. vyr. sk. Audros Lintakienės nuotr.

ABEJINGUMU HOLOKAUSTO TYRIMAMS LIETUVOS KALTINTI NEGALIMA

TERESĖ BIRUTĖ BURAUŠKAITĖ
Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro direktorė

Istorikas Algimantas Kasperavičius paskelbė straipsnį „Holokaustas Lietuvoje: istorija, kurią anksti užmiršti“, kuriame pateikia įdomių, tačiau ir diskutuotinų teiginių. Nesileisdami į metafizinius autorius samprotavimus apie Holokauste dalyvavusių lietuvių kaltės mastą, šarlataniškai diagnozuojamą nuo seno lietuvių sielose „patyliukais vešintį buitinių-ekonominių, iš dalies religinių antisemitizmą“, „sovietų valdžios toleruotą ar net skatintą tylųjį, minkštąjį antisemitizmą“ bei „Lietuvos mentalinį nutolinimą nuo Vakarų kultūros ir civilizacijos“ atsakysime tik į dr. A. Kasparavičiaus nepagrįstus priekaištus Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui (toliau – Centras).

Centre žydšaudžių sąrašai nerengiami, yra tik tiriama, kiek Izraelio leidiniuose ir įvairiuose straipsniuose skelbiami lietuvių žydšaudžių sąrašai atspindi tikrovę. Šio tyrimo rezultatai bus naudojami ne politiniams, o moksliniams tikslams.

Straipsnyje jis kaltina Lietuvos istorikus ir Centrą abejingumu Holokausto Lietuvoje tyrimams, o Centro padalinį Genocido aukų muziejų – dėmesio nekreipimu į Holokausto faktą. Straipsnio autoriui atrodo keista, kad Lietuva, turinti specialius tyrimų centrus, esą, „iki šiol nesugebėjo net pakenčiamai ištirti vadinamosios žydšaudžių temos“, kad nėra pakankamai ištirta lietuvių savisaugos batalionų problema, jų veikla Lietuvoje, Baltarusijoje, Rusijoje. Tokie kaltinimai liudija, jog istorikas nėra susipažinęs nei su bendra Holokausto Lietuvoje istoriografija, nei su Centro tyrimais šioje srityje.

Istoriko nuomonė būtų buvusi visai kitokia, jeigu jis būtų bent atsivertęs Centro interneto puslapį, kuriame nesunkiai galima surasti Centre parengtų darbų sąrašą, skirtų lietuvių savisaugos batalionų istorijos, Holokausto Lietuvoje temos tyrinėjimams. Sąrašė išvardinti 28 darbai, kurie buvo parengti nuo 1998 iki 2009 m. Šį sąrašą reiktų papildyti, nes Centro leidinyje „Genocidas ir rezistencija“ pasirodė nauji darbai, skirti Holokausto Lietuvoje temai.

Centro istorikai tyrinėjo Holokaustą Mažeikių, Alytaus, Kėdainių, Kauno, Lazdijų apskrityse, Papilės (Šiaulių aps.), Gelvonų (Ukmergės aps.), Viduklės (Raseinių aps.), Kražių (Raseinių aps.) valsčiuose. A. Kasperavičius teiginys, kad yra apeleisti batalionų veiklos Lietuvoje, Baltarusijoje, Rusijoje tyrimai, neatitinka tikrovės. Dar 2000 m. Centro leidinyje Genocidas ir rezistencija dr.

Arūnas Bubnys išspausdino straipsnį, skirtą Vilniaus 2-ojo, 252-ojo policijos batalionų istorijai. Šie batalionai saugojo Lenkijoje Maidaneko koncentracijos stovyklą ir tokiu būdu netiesiogiai prisidėjo prie genocido vykdymo. 2006 m. išspausdintame darbe, skirtame lietuvių policijos 1(13) bataliono istorijai, A. Bubnys nustatė, kad šis batalionas kartu su vokiečių gestapininkais nužudė ne mažiau kaip 36 tūkst. Lietuvos ir užsienio šalių žydų.

Apie 23 tūkst. nužudyta Kaune, apie 11,600 Lietuvoje, apie 1400 žydų Baltarusijoje. Centro istorikas Alfredas Rukšėnas tyrinėjo lietuvių 2(12) policijos bataliono veiklą ir nustatė, kad daugiau nei penkiolikoje Baltarusijos vietoviuose šis batalionas sunaikino 15,452 žydus, 2,360 Minsko karo stovyklos Nr. 352 belaisvius, 209 civilius gyventojus. Lietuvių savisaugos batalionų dalyvavimo Holokauste aspektai atskleidžiami ir kituose Centro istorikų darbuose. Taigi, Centras neketina dėti taško žydšaudystės byloje, kaip nuogaustauja A. Kasparavičius. Priešingai, yra tęsiamos Centro mokslo tarybos patvirtintos Holokausto tyrimo programos.

Iš A. Kasparavičiaus straipsnio susidaro įspūdis, kad Centras rengia žydšaudžių sąrašus, su kuriais ruošiasi daryti ideologinę pramogą, parodomąjį procesą. Tokia nuomonė yra nepagrįsta ir klaidinanti skaitytojus. Nuo 2009 m. rudens Centro padalinys – Genocido ir rezistencijos tyrimo departamentas, vykdydamas Lietuvos Respublikos Seimo pavedimą, tiria Lietuvos žydų asociacijos Izraelyje parengtus ir leidinyje „Crime and Punishment“ išspausdintus bei Izraelio internetiniame puslapyje Lithuanianjews.org.il kelis kartus skelbiamus vadinamuosius lietuvių žydšaudžių sąrašus.

Surasti ir išanalizuoti archyvinių dokumentų duomenys apie 2,371 asmenį, išvardintą minėtuose sąrašuose, leidžia teigti, kad iš jų 533 (apie 22,8 proc.) asmenys tiek tiesiogiai, tiek netiesiogiai prisidėjo prie nacių vykdyto žydų genocido Kauno, Kretingos, Telšių, Raseinių, Ukmergės, Alytaus, Biržų, Lazdijų apskrityse. Apie šio tyrimo rezultatus Genocido ir rezistencijos departamento direktorius Arūnas Bubnys bei istorikas Alfredas Rukšėnas visuomenę informavo 2010 m. gegužės 19 d. vykusios diskusijos metu, kurią surengė internetinės svetainės Balsas.lt.

Taigi, Centre žydšaudžių sąrašai nerengiami, yra tik tiriama, kiek Izraelio leidiniuose ir įvairiuose straipsniuose skelbiami lietuvių žydšaudžių sąrašai atspindi tikrovę. Šio tyrimo rezultatai bus naudojami ne politiniams, o moksliniams tikslams. A. Kasparavičius, priekaištaudamas dėl nepakankamo Holokausto Lietuvoje tyrimo, kita vertus, pasisako prieš vadinamųjų žydšaudžių sąrašų analizavimą, nors tai yra labai svarbi Holokausto tyrimų dalis. Tik turėdami informaciją apie konkrečius Holokausto vykdytojus, galėsime išsiaiškinti bent artimą tikrovei bendrą Holokausto vykdytojų Lietuvoje skaičių.

Iki šiol tokie tyrimai Lietuvoje nebuvo atliekami, ir niekas negali atsakyti į klausimą, **Nukelta į 9 psl.**

Teigiamas nusiteikimas darbe bei visuomeninėje veikloje

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

Tarsi gražus sapnas praūžė, nubangavo IX Dainų šventė Toronto mieste. Tai tikrai milžiniškų pastangų pareikalavęs renginys, sutraukęs daugiau nei tūkstantį dainininkų ir tūkstančius žiūrovų. Šis gražus sapnas tik tokiu ir būtų likęs, jei nebūtų buvę šimtų šio sapno talkininkų. Savo padėkos žodyje Rengėjų komitetas, kurio kopirmininkais buvo Paulius ir Rasa Kurai, programos leidinyje rašo: „Mūsų savanoriai – tai šventės širdis! Daugiau kaip 300 žmonių iš visų visuomenės sričių bei įvairaus amžiaus per pastaruosius 4 metus atidavė tūkstančius valandų šios šventės ruošos darbams. Visiems reiškiamė gilią padėką ir nuoširdžią pagarbą. Jūs išreiškėte susirinkusiems ir ateities kartoms gražiausią dovaną – lietuvišką dainą bei gilesnį tautinį ir kultūrinį supratimą.“

Gaila, kad dėl vietos stokos negaliu paminėti visų savanorių. Tačiau noriu pagarbiai išvardyti koncerto komiteto įvairias komisijas: Muzikos, Pastatymo, Vaizdinio apipavidalinimo, Aprangos, Kinematografijos, Fotografijos, Dainų įrašų, Chorvedžių, Tinklapių ir žiniasklaidos, Spaudos, Techninės paramos, Savanorių, Vadovų pagerbimo vakaro, Vadovų dovanų, Repeticijos dienos, Miestelio vakaronės, Šv. Mišių, Pokylio, Bilietų, M. Mikutavičiaus koncerto, Garbės svečių, Informacijos centro, Lėšų telkimo, Transporto, Apsaugos, Mugės ir suvenyrų.

Tame pačiame leidinyje, redaguotame Ramūnės Jonaitienės, Dainų šventės vadovė Dalia Skrinškaitė-Viskontienė išreiškė didelę padėką visiems, kurie neabejojo ir drąsiai būrė ir ruošė chorus. Didelė padėka tarta ir mecenatams, rėmėjams ir visiems, pasiryžusiems šventėje dalyvauti. „Linkiu gražaus buvimo kartu, susitikti senus draugus, užmegzti naujus ryšius, atsigaivinti dainos dvasia ir sugrįžti namo pajautus dainų šventės tradiciją: išsaugoti ir perduoti, nesvarbu, kur gyvensime, turtingiausia lietuvių tautosakos dalį – dainą.“

Nėra klausimo, kad ši didžiulė komanda daug planavo, dirbo ir daug pasiekė. Reikia manyti, kad jie buvo teigiamai nusiteikę ir turėjo bendrus tikslus. Psichologas dr. Martin Seligman, garsus teigiamo nusiteikimo žinovas, prieš kurį laiką paskelbė, kad nusiteikimas geriau išpranašauja asmens pasisekimą nei inteligencijos laipsnis, išsilavinimas ir daugelis kitų veiksnių. Jis taip pat atrado, kad teigiamai nusiteikę žmonės yra sveikesni, turi geresnius santykius su kitais ir daugiau pasiekia savo profesijose. Jie net daugiau uždirba.

Vienoje interneto svetainėje radau išvardytus dešimtį veiksnių, svarbių tinkamam nusiteikimui ugdyti ir jį išlaikyti. Nors duoti patarimai daugiau taikomi sėkmingiems darbuotojams profesijose ar versle, nėra klausimo, kad jie taip pat tinka ir visuomeninį darbą dirbantiesiems.

„Esu savo likimo kalvis!“ Jeigu laukiame įkvėpimo ateinant iš šalies, gali reikėti ilgai laukti. Sėkmingi darbuotojai yra ryžtingi ir veiksmingi. Svarbu žinoti, ko siekiame.

„Bet kas yra įmanoma!“ Jeigu galvojame, kad kas nors nėra įmanoma ar pasiekama, taip ir bus. Svarbu savo galvojimą pakreipti taip, kad bet kas atrodytų įmanoma.

„Nėra nesvarbių pareigų!“ Svarbu turimas pareigas tinkamai atlikti ir tuo prisidėti prie bendros gerovės.

„Visi ryšiai yra svarbūs!“ Ryšius ir santykius ugdyti yra svarbu ne tik esamam darbui atlikti, bet ir ateities galimybės plėsti.

„Aš sugebu atlikti ne tik savo darbą, bet ir savo viršininko!“ Venkite galvoti, kad turimam darbui esame netikę. Sėkmingi darbuotojai elgiasi taip, lyg jų užimamos pareigos yra svarbios ir prasmingos.

„Svarbu ne tik žinoti, bet ir pažinoti!“ Darbe bei visuomeninėje veikloje svarbu turėti ryšius, bet tuo pačiu reikia ugdyti santykius su kitais. Kuo didesnis ryšių tinklas, tuo didesnės ateities galimybės.

„Ką dar galiu daryti?“ Kadangi esame savo laimės kalviai, nuo mūsų pastangų priklauso mūsų pačių profesinis vystymasis. Reikia matyti progas, kur galima kam patalkinti, patarti bei padėti. Tokių išsivijęs visuomeninėje veikloje daug nėra.

„Nesėkmės gali vesti į pasisekimą!“ Nors gali atrodyti, kad kai kurie žmonės niekada nepatiria nesėkmių, turbūt visi kokių nors nesėkmių esame turėję. Skirtumas yra mokėjime su jomis tvarkytis, kaip iš jų pasimokyti.

„Aš esu savo paties didžiausias sirgalius!“ Ar vis dar laukiame užsitarnauto pripažinimo, ateinančio iš šalies? Nėra nusikaltimas apie savo pasiekimus pasipasakoti kitiems. Sėkmingi darbuotojai moka, kaip pabrėžti savo pasiekimus ir neatrodyti kaip pagyrų puodui.

„Visada ieškau naujų progų atsiskleisti!“ Yra dienų, kada esame viskuo patenkinti. Tačiau sėkmingas darbuotojas visada ieško progų save tobulinti. Kartais tos progos pareikalauja aplinkos ar pareigų pakeitimo.

Nors neturime Dainų šventės rengėjų grupės teigiamo nusiteikimo mokslinio pamatavimo, galima manyti, kad vienaip ar kitaip jie visi čia išvardytais principais vadovavosi, jais sekė ir visiems, dalyvavusiems ir ten nebuvusiems, paliko gyvą pavyzdį, kad teigiamas nusiteikimas kartu su darbu gali kalnus nuversti ir kitiems likti skatintinu pavyzdžiu. Už dviejų metų įvyks Tautinių šokių šventė Boston mieste. Ir ten reikės šimtų savanorių su teigiamu nusiteikimu ir atraitytomis rankovėmis.

„Oh, Canada”, Jūs mus nustebinate!

Geras žodis – brangiausia dovana. Keletą dienų sėdėjau ir dėlioju gautus padėkos laiškelius, įvertinimus, pagyrimus praėjusiai IX Dainų šventei Toronto mieste, Kanadoje. Visi, kurie taip nuoširdžiai dirbote ruošdami šį ypatingą renginį, neabejoju, dabar jaučiate lyg ir tuštumą: o kas toliau? Grįžę po šventės dalijomės išpūdžiais, džiaugėmės puikiai pavykusiu renginiu, kurio atgarsiais noriu pasidalinti su visais. Jūsų dėmesiui šventės dalyvių mintys apie dainų šventę, jos organizavimą ir nuoširdi padėka rengėjams.

Mielieji muzikos mylėtojai,

Kol dar viskas šviežia mintyse, norėjau su jumis pasidalinti didžiausiu džiaugsmu, nes tai yra jūsų visų nuopelnas ir ilgų metų triūsas – tai būtent dideliu ir entuziastingu jaunimo dalyvių skaičiumi. Sėdėdami šonu, tikriausiai nematėte, kaip buvo įsijautę kelios eilės jaunų, gražių lietuvių vyrų, kurie mosikavo, buvo „wave” [bangos] pradininkai ir t. t. Taip pat džiugina jauni kompozitoriai, dirigentai ir vienetų vadovai. Jūs per stovyklas ir lituanistines mokyklas jaunimui įdiegėte meilę lietuviškai dainai. Iš jūsų trykšta meilė dainai, ir jaunimas, tą pajutęs, užsidega pats, ir taip daina jam tampa sava, mylima.

Viskas nuostabiai gražiai praėjo. Linkiu jums visiems užsitarnauto poilsio. Sveikinu visą Kanados komandą, kuri dabar gali džiaugtis darbo vaisiais. Visi grįžome patenkinti ir patriotizmo gilių jausmų įkvėpti.

Eglė Laniauskienė
iš Cleveland, OH

Ir ką galima besakyti apie D. Viskontienės ir jos komiteto visą darbą, įkvėpimą, [programos] sudėliojimą, paruošimą ir kūrybą. Esu labai dėkinga už šią neeilinę šventę. Linkiu jums stiprios sveikatos ir dvasinės stiprybės toliau kuriant, šviečiant, diriguojant ir džiuginant mus. Mylėkime dainą ir vieni kitus, ir nepamirškime tėvynės Lietuvos.

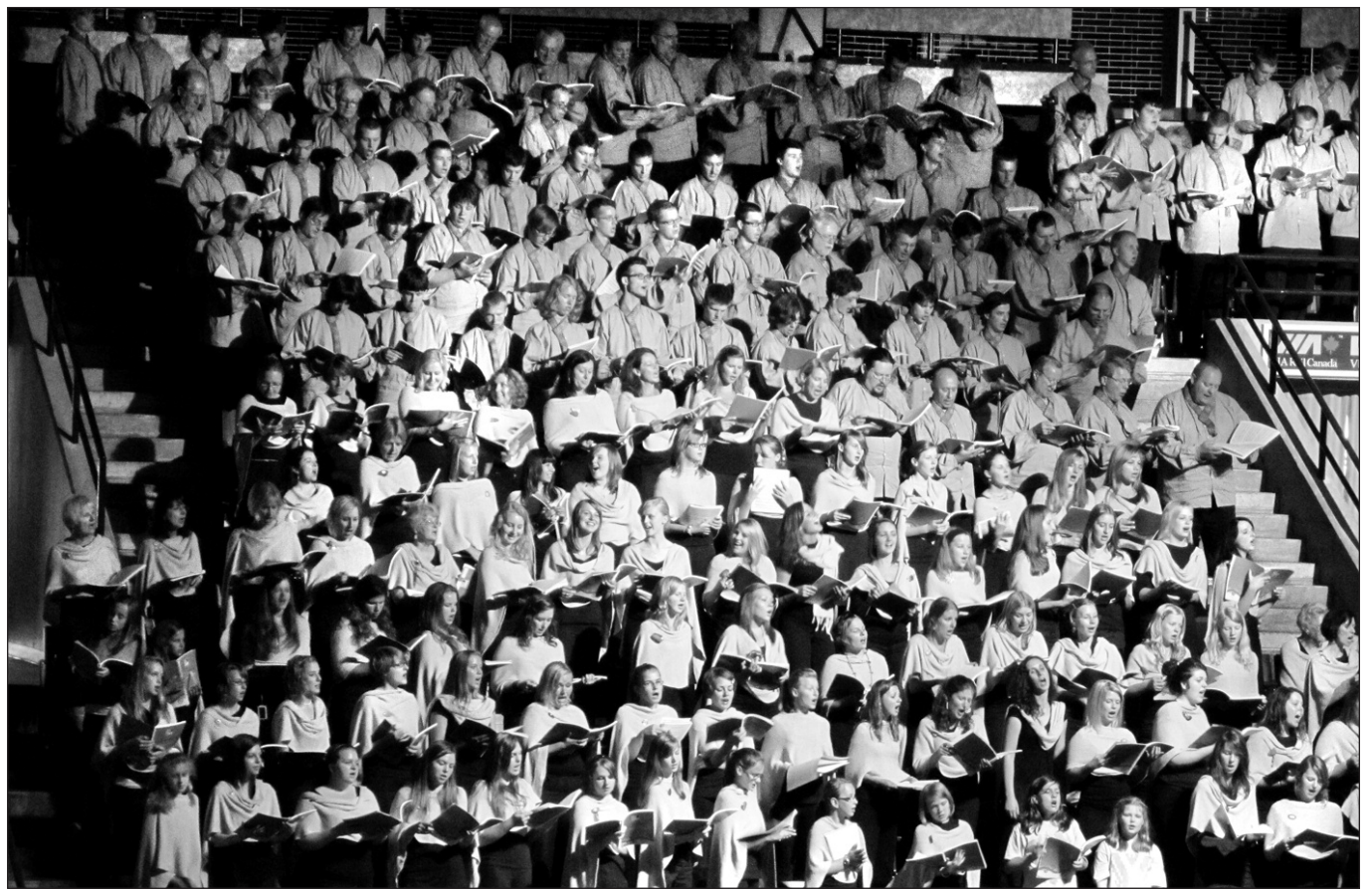
Elena Namikienė
iš Wasaga, ON

Labai didžiuojusi šventės organizatoriais, kurių daugumą iš jų pažįstu asmeniškai. Tai labai stiprios, pareigingos, nenuilstančios ir kūrybingos asmenybės. Be galo esu sužavėta tokiu talentingu būriu dirigentų. Tiesiog buvo malonumas dainuoti, jiems diriguojant. Žiūrėjau į ant pakyltos stovinčius dirigentus/es ir negalėjau atsigerėti jų profesionalumui, entuziazmui, neatsiejamam ryšiu su 1,111 dalyvių. Tai buvo akimirksnio gyvasis menas – dirigentų rankų judesiuose bei kūno gestuose. Dar ir dabar mano vaizduotėje jie diriguoja, o aš mintyse dainuoju.

Elytė Balkytė-Zubis
iš Calgary, AL

Žodžių trūksta! Širdingai dėkojame už tokį sėkmingą savaitgalį ir už tokį didelį pasiryžimą viską paruošti, kiek galint gražiau ir smagiau. Atrodo, nieko neužmiršote! Bravo! Autobusai labai palengvino kelionės rūpestį, o „apelsinų” komanda, nurodydama ir aiškindama savaitgalio tvarką, labai ramino visus susijaudinčius. Savaitgalis buvo puikus, nuostabus, auksinis!

Daiva Miller
iš Indianapolis, IN

Mes stojome visi kaip vienas pagerbti Lietuvą išeivijoje, jos lietuviškas dainas jos lietuviškus žodžius.

Mūsų Washingtono Kristijono Donelaičio mokyklos „Spindulėlių” atsiliepimai buvo kuo šilčiausi. Tėvams patiko organizuotumas ir šventės surengimas.

Daugelį nustebino gerai paruoštos sceninės priemonės kaip laužas, paukščiai, pelėdos. Vaikams patiko švieselių lazdelės, judėti vertusios dainos ir, žinoma, daina su M. Mikutavičiumi. Kaip vadovei, mane vėl stebino gerai suorganizuota šventė. Viskas buvo aišku dėl vietų ir repetičių, dėl važiavimų ir atvažiavimų. „Oranžinių marškinėlių” – buvimas suteikė ramybę ir pasitikėjimą. Labai ačiū šventės vadovams.

Vaida Mežiienė
iš Washington, DC

Viskas buvo puikiai suorganizuota! Daug kas sakė, kad Toronto komitetas viską labai gerai suruošė ir suorganizavo. Nereikėjo laukti autobusų, į klausimus visuomet buvo atsakyti, niekur netrūko informacijos, todėl viskas lengvai ėjo pirmyn.

Audra Puzerytė-Viskantienė
iš Windsor, ON

Reiškiu nepaprastą padėką visiems menininkams, vadovams ir rengėjams. Surengti ir suorganizuoti šitokią renginį yra ne tik begalinis darbas, bet ir atsakomybė, reikalaujanti didelio pasiaukojimo ir sveikatos. Aš dar nepraleidau nė vienos dainų šventės, bet greičiausiai šioji bus mano paskutinė. Linkiu visiems rengėjams ištvermės, sveikatos ir Aukščiausiojo palaimos, planuojant ateinančią dainų šventę.

Janina Brazauskienė
iš Baltimore, MD

Pirmiausia, visiems Toronto lietuviams norisi pasakyti didžiulį, nuoširdų „ačiū” už jų puikiai atliktą darbą, už gražų priėmimą. Ir ne tik pagrindiniams ruošėjams. Smagu buvo matyti gražiai besidarbuojantį didžiulį padėjėjų būrį, jų geranoriškumą. Tad sėkmės Jūsų tolimesniuose darbuose. O visiems organizatoriams, pailsėjus po šventės, linkiu toliau tęs-

ti savo darbus, nepailsti, nesustoti pusiaukelėje ir ne tik patiems gyventi daina, bet ir skatinti kitus gyventi ja. Ačiū už viską.

Laima Apanavičienė,
„Draugo” redaktorė iš Čikagos, IL

Bravo. Ačiū už kūrybingumą, muzikinius mostus bei pasiryžimą prisidėti prie muzikinio stebuklo. Taip ir buvo stebuklas, ir tikrai ypatinga Dainų šventė.

Giedra Paulionienė
iš Toronto, ON

Šventės organizatoriai, rengėjai ir visi, kurie įdėjo nepaprastai daug pastangų ir darbo, yra tikri šaunuoliai. Ačiū dideliausias.

Gita Grahame
iš Calgary, AB

Dėkoju visam šventės rengimo komitetui už tokią stiprią tautinę atgaivą pereitą savaitgalį! „Oh, Canada”, Jūs mus nustebinate!

Man susidarė toks išpūdis, kad Dainų šventės pasisekimas rėmėsi organizacinio komiteto tarpusavio pasitikėjimu. Šventės programa atitiko vyr. vadovės išsakytą mintį ir viltį, kad „šioje šventėje kiekviena karta turės savo dalį, iš kurių bus dainų, siejančių mus visus, nors gyventume labai toli vieni nuo kitų”. Todėl iš Lietuvos atvykęs roko dainininkas M. Mikutavičius, šventės pabaigoje atlikęs dainą „Pasveikinkit vieni kitus”, labai patraukliai įjungęs jungtinį chorą su jaunimo vieningais judesiais ir nemeluotu entuziazmu, labai gerai nuteikė visą salę – ir klausytojus, ir dainuojančius.

Rengėjus norisi ypač pagirti už puikią šventės programinio leidinio kokybę, ypač chorinių nuotraukų, o taip pat chorų vadovų ir rengėjų štabo nuotraukų ryškumą. Šventės pavadinimas „Daina aš gyvenu” vargiai galėjo stipriau pabrėžti lietuviškos dainos vertę mumyse, nes, anot D. Viskontienės, „mes, dainininkai, be dainos – kaip be deguonies”. Visi dirigentai savo dalį atliko pasigėrėtina.

Iš jaunimo naujų dirigentų buvo ypač miela stebėti Kęstutį Daugirdą ir Saulių Klorį. Gera buvo sekti programą ekrane. Tuo išvengta bergždžio pranešėjimo, o Sauliaus Simonavičiaus atidarymas ir uždarymas buvo labai sklandus. Gražu, kad po Kanados, JAV ir Lietuvos himnų pasigirdo giesmė pagal B. Brazdžionio žodžius „Viešpaties pasaulis”, prisimenant torontietį muziką a.a. Joną Govėdą, kuris yra šios giesmės muzikos autorius. Šventės kopirmininkų Rasos ir Pauliaus Kurų atidarymo žodis irgi buvo savo vietoje – trumpas ir skaidrus. JAV LB pirmininko Vytauto Maciūno dalyvavimas šventėje kaip eilinio choristo Ilonos Babinšienės vadovaujama „Laisvės” chore iš Philadelphia, PA yra žadinantis pavyzdys mums visiems. Paskutinis viso choro trispalvių lemputių įžiebimas širdžiai buvo labai malonus, tik gal kiek ilgokas. Vyriausiosios vadovės apdovanojimas buvo savo vietoje. Publika simpatijos jai buvo aiškiai jos užtarnautos.

Faustas Strolia
iš Čikagos, IL

Mes nuoširdžiai dėkojame visiems organizatoriams, ypatingai dainų šventės vadovei D. Viskontienei, R. ir P. Kurams, choro vadovams ir dirigentams bei visiems, visa širdimi prisidėjusiems planuojant šią nuostabią šventę. Be Jūsų pastangų nebūtų įvykusi šventė ir nebūtų patirtas toks įvykis, kuris palietė mūsų visų širdies, kuriose teka lietuviškas kraujas, meilė Lietuvai ir jos skambiai dainai!

Aleksandra Simonaitienė
iš Indianapolis IN

Ačiū, ačiū, ačiū už Jūsų įdėtą darbą, už nuoširdumą ir svetingumą. Gaila, kad dėl užimtumo ir laiko stokos neteko pabuvoti Jūsų parapijose, pamatyti Jūsų „namų”. Ačiū ir iki kitų susitikimų!

Birutė Mockienė
iš Elizabeth, NJ

Muzika nugali nuovargį, liūdesį, padeda užmiršti kasdieninius erzi-

nančius reikalėlius. Daina mus jungia ir pažįstamus, ir nepažįstamus, nes dainuodami drauge pajuntame Dievo meilę, liaudies papročius, tėvynės istorijos vertę pasaulyje. Aš ne vieną sykį prieš kelionę abejočiau, kaip mūsų Ella (nors ir muzikos mėgėja, ir turėjusi pasirodymų), nekalbanti lietuviškai ir verčiama lankyti mokyklėlę, į tą visą savaitgalį reaguos? Muzika ir nuostabūs dirigentai ją sužavėjo per repeticiją, o per patį koncertą – dar labiau. Ji tėveliams rašė: „The concert was great!”

Niekada negalėsime pakankamai atsidėkoti savo choro vadovei D. Mocchienei už pasiaukojimą tiek valandų be jokio užmokesčio darbuotis ir savo linksma nuotaika sutraukti visus dalyvauti šventėje.

Daiva Miller
iš Indianapolis, IN

Ačiū, ačiū, ačiū! Jūsų sunkus darbas tikras įvertintas ir pastebėtas. Toronto lietuviai, jūs esate mieli ir svetingi! Mes turbūt net nesuvokiame, kiek valandų ir darbo metų buvo įdėta, bet rezultatas taip palietė dalyvių ir stebėtojų širdis, kad, manau, tai buvo tikrai verta.

Lina Beržinskaitė
iš Cleveland, OH

Įspūdis – svaiginantis. Labiausiai patiko jungtinis jaunimo ir vaikų su vyresniais choras. Tiek energijos, džiaugsmo, jaunatvės. Jaunimo – bent dalis – tikrai bus choristais. Organizatoriai – puikūs profesionalai. Pradėjo anksti su skelbimais, išjudino mecenatus, žinių/informacijos netrūko internetinėje svetainėje, toliau gyvenantiems parūpino dainų atskiriems balsams kompaktines plokšteles.

Nors mano noras dalyvauti šioje šventėje neišsipildė dėl ligos, už tai IX Dainų švente gėrėjau žiūrovų kėdėje.

Alfredas Brazys
iš Wasaga, ON

Visiems rengėjams noriu pasakyti „valio“. Tai buvo milžiniškas darbas, kuris gerai pavyko. Nuotaika buvo linksma. Mūsų viešbutis buvo panašus į avilį. Toronto lietuviai buvo labai draugiški. Visada padėjo ir atsakė į visus mūsų klausimus.

Dalia Armonienė
iš Cleveland, OH

Geriau negalėjo būti! Jūs – ren-

gėjai – lietuvių dainų olimpiados narsuoliai, kuriuos Toronto bendruomenė ant rankų turėtų nešioti. Bravo Jums, bravo jiems! (Ir mums šios garbės kiek nutrupėjo – tik per Jus).

Edmundas Petrauskas
iš London, ON

Mieli ir brangūs dainos draugai, broliai ir sesės lietuviai, gyvenantys už Atlanto, reiškiau Jums didelę pagarbą ir dėkingumą už patirtas gražias IX Dainų šventės akimirkas Toronte. Šioje dainų šventėje Jūs perteikėte lietuviybę – kalba, tradicijomis, papročiais, muzika. Esate patys tikriausi savo protėvių ir tėvų žemės mylėtojai. Puoselėkite ir toliau Lietuvišką žodį, dainą, skleiskite Lietuvišką dvasią. Ačiū!

Šilutės mišraus kamerinio choro „Vartana“ choro vadovė ir dirigentė **Grażina Matulienė** iš Lietuvos

Mes stojome visi kaip vienas pagerbti Lietuvą išeivijoje, jos lietuviškas dainas, jos lietuviškus žodžius. Aš ir mano trys anūakai dainavome! Pagarba IX Dainų šventės organizatoriams, rengėjams, padėjėjams už tokį didelį, 100 proc. atliktą darbą! Padėka visiems dirigentams, ypatinga padėka mūsų mielai Daliai Viskontienei! Tai nebuvo mano pirmas kartas, bet šis buvo įspūdingiausias. Linkiu Aukščiausiojo palaimos ateišančiai X Dainų šventei.

Irena Punkrienė
iš Wasaga, ON

Esu dalyvavusi keliose dainų šventėse, todėl labai įvertinu Jūsų visų tokius didelius užsimojimus: suruošti IX Dainų šventę Toronte. Kloju Jus visus laurais! Pasiekimas – didelis! Valio! Labai patiko, kad tiek daug jaunimo ir vaikų dalyvavo šventėje ir dainavo kartu su savo tėvais ir seneliais.

Linkiu Jums visiems kuo geriausios kloties, entuziazmo ir Dievo palaimos, ruošiant tokias svarbias šventes visiems mums lietuviams.

Aldona Olienė
iš Miami, FL

Brangiausia dovana – geras žodis, o visas gyvenimas lyg spalvotas vitražas, sudarytas iš akimirkų ir prisiminimų. Ačiū visiems už gerą žodį ir pačius gražiausius prisiminimus.

Surinko ir paruošė **Nijolė Benotienė**

Mieli „Draugo“ skaitytojai,

Mūsų redaguojamame laikraštyje įvyko nemalonūs atvejai, keliantys abejonių dėl autorinių teisių, žurnalistinės etikos ir pagarbos skaitytojams.

2010 m. liepos 10 d. „Draugo“ šeštadieniniame priede „Kultūra“ išspausdintame Raimundo Mariaus Lapo straipsnyje „Gyvenimas prabėgo kaip žaibo blykstelėjimas“, dalis R. Lapo teksto priklauso ne jam, bet Jūratei Vyliūtei ir yra paimtas iš jos knygos „Vladas Baltrušaitis“ (Vilnius, 1996 m.), nenurodant knygos kaip šaltinio ar įvardijant autore. Žemiau spausdiname R. M. Lapo pasiaiškinimą dėl straipsnio ir jo autorystės.

rystės.

Redakcija visuomet siekė ir sieks, kad žurnalistinė etika, derama pagarba autorinėms teisėms, išpaireigojimas skaitytojams ir bendradarbiams bei viešumas būtų išpažįstamos vertybės. Paviešindami šį atvejį norime užkirsti kelią panašioms atvejams ateityje ir užtikrinti, jog redakcija darys viską, kas jos galioje, kad tai daugiau nepasikartotų.

Atsiprašome skaitytojų ir gerbiamos Jūratės Vyliūtės.

„Draugo“ vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**
ir „Kultūros“ redaktorė **Renata Šerelytė**

ERRARE HUMANUM EST

„Taip, aš suklydau. Skaitydamas Jūratės Vyliūtės monografiją „Vladas Baltrušaitis“ (Vilnius, 1996), radau tokias pastabas...“ – tokiu sakiniu pradėjau savo laišką šio dienraščio „Laiškai redakcijai“ skyriuje š. m. sausio 16 d. po to, kai buvau Vytauto Radžiaus apkaltintas, kad savo straipsnyje sausio 2 d. parašiau, jog Baltrušaitis įsteigė Čikagos lietuvių vyrų chorą. Laiške konkrečiai nurodžiau pluoštą citatų ir net jų puslapius, įrodančius, kodėl aš taip rašiau. Savo pastabas baigiau teigdamas, jog „Baltrušaitį klaidingai pavadinau Čikagos lietuvių vyrų choro steigėju, tačiau nemanau, kad tai menkina a.a. A. Gečo ir V. Radžiaus nuopelnus šiam muzikiniam vienetui. Jiedu, kartu su Baltrušaičiu, atliko milžinišką vaidmenį sukuriant tai, kuo mes dar ir dabar tebesididžiuojame – Lietuvių operą Čikagoje.“

Nemaniau, kad dėl Baltrušaičio teks antrąsyk gyvenime atsiprašyti... Deja, aš darsyk suklydau. Liepos 10 d. „Kultūros“ priede pasirodė mano straipsnis „Gyvenimas prabėgo kaip žaibo blyksėjimas“, skirtas šio gabaus muziko 35 metų mirties sukakčiai paminėti. Atrodo, straipsnis kaip straipsnis, tačiau tik gerokai vėliau supratau, kokia buvo padaryta mano klaida.

Priedo redaktorei savo temas pasiūliau mėnesio pirmosiomis dienomis. Kartais iškart gaunu atsakymą, kartais tenka laukti. Birželio 30 d. elektroniniu paštu pranešiau redaktorei, apie ką noriu rašyti. Sekančią dieną iš Vilniaus sulaukiau trumpo jos atsakymo: „Atsakysiu dėl temų vėliau, nes negaliu – ruošiamės artimo mūsų šeimai žmogaus laidotuviams.“ Iškart išsiunčiau užuojautą, o tuo pačiu užklausa, ar ruošti straipsnį, ar ne (mat redaktore jau sekmadienį vakare privalo turėti prižadėtus straipsnius sekančiam šeštadienio priedui). Praėjo diena, dvi, trys. Nieko negirdėti. Turbūt tam numeriui turi užtektinai medžiagos, kad nieko neatsako, galvojau. Man

pasidarė ramiau. Juk šventinis savaitgalis – liepos 4-toji – JAV nepriklausomybės diena. O 92–95 F karščiai mus, čekagiečius, negailestingai alino, juolab kad savo darbo kabinete neturiu oro vėsintuvo. Džiaugsmas man ir mano kompiuteriui, kad nei vienas, nei kitas nekais. Deja, mano nuostabai liepos 3 d. popiet atsidaręs savo elektroninį paštą randu žinutę iš priedo redaktore: „Gerai, Raimundai, lauksiu. Tik neišplėsk į formata.“ Ką gi – susiėmiau už galvos! Dar medžiaga mintyse nepilnai suvirškinta, o reikia pasikliauti ir įvairiais šaltiniais. Taip ir pradėjau ekstremaliose sąlygose per pusdienį žaibiškai rašyti ir „kepti“ savo straipsnį. Jame panaudojau tris pastraipas iš muzikologės Jūratės Vyliūtės monografijos apie Baltrušaitį. Suspėjau laiku parašyti ir išsiųsti. Paskui ramia sąžine atšvenčiau liepos 4-tąją, o pirmadienį pradėjau jau kitus straipsnius rašyti (mat ne vien su „Draugo“ bendradarbiauju), kaip amerikiečiai pasakytų, „moving on to the next project“. Prisipažinsiu – atidžiai neperskaičiau savo teksto paskutinį sykį, prieš išsiųsdamas redaktorei, kuriame buvo ir viena rimta klaida.

Niekad neturėjau kokių slapų minčių kažko nutylėti, nepaminėti. Tikrai būčiau savo straipsnyje paminėjęs Vyliūtę, juolab kad esu su ja asmeniškai ne kartą Vilniuje bendravęs. Taip ir atsitiko, kad trys nekalti žodeliai, „anot Jūratės Vyliūtės“, nepakliuvo į mano straipsnį.

Nuoširdžiai atsiprašu muzikologės Vyliūtės, savo kolegės, priedo redaktore Renatos Šerelytės ir dienraščio vyr. redaktore Dalios Cidzikaitės, o taip pat ir gerbiamų skaitytojų, o ypač savo straipsnių gerbėjų, kad per mano neapsižiūrėjimą taip atsitiko. O kad mano atsiprašymas nenuskambėtų dirbtinai, noriu, kad honoraras, skirtas šiam straipsniui, būtų nusiųstas Lietuvos našlaičių globos būreliui „Saulutė“.

Raimundas Marius Lapas

Arūno Tirkšliūno nuotr.

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

Vilnius, liepos 20 d. (ELTA) – Sostinės Konstitucijos prospekte, greta Pedagoginio universiteto žiedo, pradėta statyti „Laisvės kelio“ skulptūra. Baltijos kelio įamžinanti skulptūra simbolizuos gyvą žmonių grandinę, daugiau nei prieš 20 metų sujungusių tris nepriklausomybės siekusias Baltijos valstybes. Trispalvė skulptūrinė siena sudarys daugiau nei 20,000 plytų, vardines plytas skulptūrai jau yra užsisakę apie 11,000 pavienių asmenų ir šeimų iš Lietuvos ir užsienio. Asmeninė plyta kainuoja 25 Lt, šeimos – 50 Lt. Vardinių plytų galima įsigyti iki liepos 28 d. užsiregistravus interneto svetainėje adresu www.laisveskelias.lt. Skulptūrą numatoma atidengti rugpjūčio 23 dieną, minint Baltijos kelio 21-ąsias metines.

ELTA nuotr.

Kinai atranda lietuviškus patiekalus

Šanchajus, liepos 20 d. (ELTA) – Šanchajuje vykstančioje pasaulinėje parodoje „Expo 2010“ Lietuvos paviljono svečiai ne tik domisi šalies pasiekimais, bet ir atranda lietuviškus patiekalus, alų ir gintaro dirbinius. Čia veikiančiame restorane bei dviejuose baruose kinai kasdien išgeria po tris statines lietuviško alaus, suvalgo iki 300 porcijų didžkukulių ir grikių blynų.

Pasaulinėje parodoje Kinijoje siūloma paragauti 12 rūšių patiekalų.

ELTA nuotr.

Padaugėjo norinčiųjų tapti medikais ir informatikais

Vilnius, liepos 20 d. (ELTA) – Šiomet, palyginti su pernai, padaugėjo abiturientų, siekiančių tapti medikais ir informatikais, tačiau sumažėjo norinčiųjų krimsti kitus technologijų ir fizinius mokslus, teigė Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos Bendrajam priėmimui organizuoti (LAMA BPO) prezidentas prof. Pranas Žiliukas.

Pasak LAMA BPO prezidento, šiek tiek sumažėjo stojančiųjų į technologijos mokslus. Juos pageidauja studijuoti apie 12 proc. kandidatų, toks vidurkis yra artimas europiniam. Tik 6 proc. kandidatų pageidauja krimsti fizinius mokslus, ši mokslų grupė irgi silpsta. Vienintelis išskirtinumas joje yra informatikos studijos, šiemet jas renkasi daugiau jaunuolių.

„Į ekonomiką, teisę, psichologiją, verslo administravimą, vadybą, kaip rašė didžiulis skaičius prašymus, taip ir rašo. Menų mokslus besirenkančių irgi šiek tiek padaugėjo“, – dėstė P. Ži-

Pasaulinėje parodoje Lietuvos paviljono svečiams siūloma paragauti 12 rūšių patiekalų – didžkukulių, bulvių plokštainio, dešrelių su kopūstais, šaltibarščių ir kitų. Juos kasdien paruošia restorano „Bernelių užeiga“ virėjai. Dalis kinų lietuviškus patiekalus bando įveikti jiems įprastomis medinėmis lazdelėmis, tačiau didžioji dauguma į rankas mieliau pirmą kartą paima peilį ir šakutę.

„Expo“ parodoje pirmą kartą pristatoma mūsų šalies virtuvė, ir nors ji visiškai priešingybė kinų virtuvei, tačiau kinai smalsiai ragauja mūsų didžkukulius, klausdami, kaip virėjai sugeba į jų vidų įdėti mėsos. Alaus bokalą kinai paprastai išgeria trise-penkiese, mat „Švyturio“ alus dvigubai stipresnis už jų. Beje, alų jie geria per šiaudelį iš mažų taurelių, todėl ir mūsų bare jį persipila į mažesnes stiklines“, – sako Lietuvos paviljone veikiančio restorano vadovė Zita Tarankevičienė.

Lietuvos paviljono lankytojai taip pat gali įsigyti lietuviškų suvenyrų – gintaro dirbinių bei jo gabaliukų, atvirukų su Lietuvos vaizdais, ženklukų ir kitų suvenyrų. Populiariausi ir perkamiausi yra gintariniai karoliai ir apyrankės, kainuojančios nuo 100 litų.

liukas.

Tarp universitetų, pasak LAMA BPO prezidento, pirmaujančiu išlieka Vilniaus universitetas. „Po jo – Kauno technologijos, Vilniaus Gedimino technikos, Mykolo Romerio, Vytauto Didžiojo universitetai, jie žengia apylygiai. Dar toliau – Klaipėdos, Šiaulių ir kiti universitetai“, – sakė P. Žiliukas. Tarp kolegijų, pasak jo, dideliu pageidavimų skaičiumi išsiskiria Vilniaus ir Kauno kolegijos. 65 proc. visų pageidavimų teko universitetams, 35 proc. – kolegijoms.

LAMA BPO prezidentas spėja, kad apie porą tūkstančių jaunuolių šiemet patrauks studijuoti į Vakarus. „Tai numatyti labai sudėtinga. Šiomet nauja interneto sistema užsiregistravo rekordinis skaičius pretendentų – 43,730. Bet toli gražu ne visi toliau tvarkosi stojimui reikalingus dokumentus. Manau, turėsime apie 36,000 stojančiųjų. Iš to galima spręsti, kad apie porą tūkstančių patraukė į Vakarus“, – sakė P. Žiliukas.

J. Miltinio dramos teatrui vadovaus L. Sėdžius

Vilnius, liepos 20 d. (ELTA) – Paaikškėjo Panevėžio Juozo Miltinio dramos teatro vadovo konkurso laimėtojas. Ligšiolinį teatro vadovą Rimantą Teresą pakeis 48 metų Panevėžio dramos teatro aktorius ir Panevėžio miesto savivaldybės tarybos narys Laimutis Sėdžius.

Laimutis Sėdžius.

L. Sėdžius konkurse įvertintas geriausiai iš penkių kandidatų. Į J. Miltinio dramos teatro vadovo pareigas taip pat pretendavo tris kadencijas jam vadovavęs režisierius R. Teresas, rašytoja ir žurnalistė Liuda Jonušienė, teatro režisieriai Rolandas Atkočiūnas ir Saulius Varnas.

L. Sėdžius 1980 m. baigė Telsių 3-iąją vidurinę mokyklą ir Telsių muzikos mokyklos klarneto klasę. 1984 m. baigė tuometę Lietuvos valstybinę konservatoriją (dabar Lietuvos muzikos ir teatro akademija). Nuo 1984 m. – Panevėžio Juozo Miltinio dramos teatro aktorius. Dar studijuodamas tuometėje konservatorijoje, L. Sėdžius pradėjo vesti vaikų ir moksleivių televizijos dainos konkursą „Dainų dainelė“, su pranešėja Angele Kiliuviene jį vedė iki 1992 m., kai pradėjo dirbti Panevėžio televizijoje PAN TV, kurioje vedė sveikinimų koncertus. Teatre aktorius sukūrė apie 50 vaidmenų, yra vaidinęs kino filmuose.

Nusipelnusiems mokytojams – M. Lukšienės premija

Vilnius, liepos 20 d. (ELTA) – Demokratiškumo, humanizmo, kūrybiškumo idėjų įgyvendinimą ir sklaidą puoselėjantys mokytojai galės pretenduoti į švietimo atminimo švietimo pertvarkos pradininkės habilituotos daktarės Meilės Lukšienės premiją. Švietimo ir mokslo ministerijos (ŠMM) premija siekiama įprasminti M. Lukšienės atminimą ir skatinti jaunos mokytojus aktyviai įsitraukti į švietimo plėtotės darbus.

Premijos dydis – 15,600 litų. Vie-

na premija bus skiriama kiekvienais metais ir teikiama Tarptautinės mokytojų dienos proga. Premija galės būti apdovanoti asmenys, ne vyresni nei 35 metų.

Meilė Matjošaitytė-Lukšienė – švietimo pertvarkos pradininkė, mokslininkė, literatūrologė, edukologė, Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narė ir amžinybę iškelia pernai spalio 16 d. M. Lukšienė apdovanota vienu garbingiausių UNESCO apdovanojimų – Jan Amos Comenius medaliu.

Vaikų atostogas skaidrina užsieniečiai

Vilnius, liepos 20 d. (DELFI.lt) – Lietuvos gyventojai vis rečiau į savo šeimas kviečia globos namų auklėtinius praleisti vasaros atostogų. Užtat šių vaikų poilsiu gerokai dažniau rūpinasi užsieniečiai.

Alytaus vaikų globos namuose, kuriuose gyvena per 170 įvairaus amžiaus auklėtinių, šurmulyk nenuityla ir vasarą, nes daugelis vaikų neturi pas ką važiuoti atostogauti. Pasidalyti savo šeimų šiluma su valstybės globotiniams ryžtasi vis mažiau mūsų krašto gyventojų. Anot Alytaus vaikų globos namų direktoriaus Romučio Žebuolio, tokią padėtį lemia kelios priežastys. Vienus atbaido tai, kad dažnas tėvų globos netekęs vaikas turi elgesio ar psichikos sutrikimų. Kiti baiminasi emociškai prisirišti prie svetimo vaiko, mat abejoja, ar

galės vėliau jam skirti dėmesio. Dar prisideda sunkmetis, tačiau jis nėra lemiamas veiksnys, nes valstybė kiekvienam mokyklinio amžiaus globotiniui skiria 9 litus maistpinigių. Ikimokyklinukams – truputį mažiau.

Didžiausią grupę laimingųjų, kuriems pasisekė bent vasarą ištrukti iš valdiškų namų, sudaro pakviestieji pasisvečiuoti užsieniečių šeimose. Į Prancūzijos Provanso regioną Alytaus globos namų auklėtiniai vasaroti važiuoja jau ne vienus metus. Šią vasarą prancūzų šeimose vieši 15 lietuviukų. Italijoje vasaros malonumais džiaugiasi 25 globotiniai.

Anot R. Žebuolio, užsieniečiai svečiuotis labai dažnai pakviečia tuos vaikus, kuriais lietuvių šeimos nesidomi dėl didesnių ar mažesnių jų sveikatos sutrikimų.

Šeimos ambasadoriais paskelbti gargždiškiai

Gargždai, liepos 19 d. (ELTA) – Šeimos ambasadorių būrį papildė gargždiškiai Janina ir Edvardas Cirtautai. Šeimos ambasadorių ženklelius Klaipėdos rajono savivaldybėje Gargžduose jiems įteikė socialinės apsaugos ir darbo ministras Donatas Jankauskas.

J. ir E. Cirtautai – Gargždų miesto senbuviai ir savo krašto patriotai. Čia gimė, augo, susipažino ir jau skaičiuoja 57-uosius santuokos metus. Užaugino keturis puikius vaikus, susilaukė jau 10 vaikaičių. E. Cirtautas dirbo pradinį klasių mokytoju per 40 metų, J. Cirtautienė

darbavosi tuometinėje statistikos įstaigoje.

Visi Šeimos ambasadoriai kviečiami savo pavyzdžiu skleisti žinią bendruomenėje apie tai, kad šeimoje gera gyventi, apie šeimos vertę ir svarbą kiekvienam žmogui bei visuomenei. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija siekia, kad kuo daugiau Lietuvos šeimų taptų Šeimos ambasadoriais ir būtų pavyzdžiais kitiems savo darnumu, visuomeniškumu. Iš viso Lietuvoje jau yra 36 šeimos, turinčios Šeimos ambasadoriaus vardą.

Pasaulio naujienos

Europos Komisija į mokslą investuos 6,4 mlrd. eurų

Briuselis, liepos 20 d. (BNS) – Europos Komisija (EK) į mokslinius tyrimus ir inovacijas investuos beveik 6,4 mlrd. eurų. Visų laikų didžiausias investicijų projektas apima daugybę mokslo šakų, viešosios politikos sričių ir verslo sričių. Šios lėšos padės plėsti mokslo ribas, didinti Europos konkurencingumą ir spręsti tokias visuomenės problemas kaip klimato kaita, energijos tiekimo ir apsirūpinimo maistu saugumas, sveikatos apsauga ir senėjanti visuomenė. Finansavimas bus suteiktas apie 16,000 dalyvių iš mokslinių tyrimų organizacijų, universitetų ir pramonės sektoriaus, iš jų – apie 3,000 mažų bei vidutinių įmonių.

Lėšos bus paskirtos per 14 mėnesių pagal kvietimus teikti paraiškas ir jų įvertinimo rezultatus. Daug kvietimų teikti paraiškas bus oficialiai paskelbta liepos 20 d. Šis projektas yra ekonominio pobūdžio paskata, kuri, tikimasi, padės sukurti daugiau kaip 165,000 darbo vietų. Tai ir ilgalaikė investicija į pažangesnę, tvaresnę ir labiau integruotą Europą. Tai pagrindinė Europos Sąjungos strategijos „Europa 2020“, visų pirma pagrindinės programos „Inovacijų sąjunga“, kuri bus pradėta įgyvendinti 2010 metų rudenį, dalis.

„Investicijos į mokslinius tyrimus ir inovacijas yra vienintelis pažangus ir tvarus būdas išbristi iš krizės ir siekti tvaraus bei socialiniu požiūriu teisingo augimo. Šis Europos projektas padės kurti naujus ir

„Investicijos į mokslinius tyrimus ir inovacijas yra vienintelis pažangus ir tvarus būdas išbristi iš krizės“, – sakė ES mokslinių tyrimų, inovacijų ir mokslo komisarė Maire Geoghegan-Quinn. **EPA nuotr.**

geresnius gaminius ir paslaugas, siekti, kad Europa būtų konkurencingesnė ir ekologiškesnė, ir užtikrinti geresnę visuomenę bei aukštesnę gyvenimo kokybę. Mokslininkams ir inovacijų diegėjams siūlome 6,4 mlrd. eurų inovatyviems projektams, skirtiems svarbiems ekonominiais ir visuomeniniams uždaviniams, tarp kurių – klimato kaita, energijos tiekimo ir apsirūpinimo maistu saugumas, sveikatos apsauga ir senėjanti visuomenė, spręsti. Tai didžiulė ir veiksminga ekonominė paskata ir investicija į mūsų ateitį“, – sakė ES mokslinių tyrimų, inovacijų ir mokslo komisarė Maire Geoghegan-Quinn.

Nafta vėl liejasi iš BP gręžinio

Naujausi duomenys rodo, kad iš gręžinio per dieną išsilieja 35,000–60,000 barelių naftos. **EPA nuotr.**

Washington, DC, liepos 20 d. (BNS) – Specialistai, tikrinantys avarinio gręžinio rajoną Meksikos įlankoje, pastebėjo, kad nafta vėl liejasi į jūrą. Tai liepos 18 d. pranešė JAV pareigūnai.

Admirolas Thad Allen, JAV vyriausybės vardu stebintis operaciją Meksikos įlankoje, pareikalavo, kad Didžiosios Britanijos naftos bendrovė BP tučiuojau praneštų apie susiklosčiusią padėtį. O naftos milžino atsotovas spaudai televizijos kanalui CNN pareiškė nieko nežinąs apie nuotėkį. Kelios valandos prieš tai admirolas T. Allen sakė netikįs, kad BP iš tikrųjų pavyko sustabdyti naftos nuotėkį, nors susivienijimo vadovai nuo liepos 16 d. tikino, jog tai padaryta. Anksčiau BP skelbė, kad jai pavyko sustabdyti naftos tekėjimą į Meksikos įlanką gręžinį uždengus nauju gaubtu.

BP išlaidos naftos nuotėkio Meksikos įlankoje, kuris jau vadinamas didžiausio masto avarija naftos gamybos srityje, padarinių sutvarkymui jau artėja prie 4 mlrd. JAV dolerių. Į šią sumą įtrauktos išlaidos, susijusios su naftos nuotėkio padarinių sutvarkymu, „perimančių“ gręžinių gręžimu, išmokomis Meksikos įlankos pakrantėje esančioms valstijoms ir išmokomis pagal privačius ieškinius. Bendrovei BP jau pateikta mažiausiai 116,000 ieškinių. 67,500 ieškovių jau išmokėta žalos atlyginimų už 207 mln. JAV dolerių. BP jau atidėjo 20 mlrd. JAV dolerių atlyginti žalai nukentėjusiems nuo naftos nuotėkio.

Naujausi duomenys rodo, kad iš gręžinio per dieną išsilieja 35,000–60,000 barelių naftos. Nafta pasiekė Louisiana, Mississippi ir Alabama valstijų pakrantes ir net Florida paplūdimius.

EUROPA

BRIUSELIS

Airijos ministras pirmininkas Brian Cowen yra daugiausia uždirbantis vadovas tarp Europos Sąjungos valstybių ir vyriausybės narių vadovų. Pasauliniu mastu jis užima ketvirtą vietą. Metinis B. Cowen atlyginimas sudaro 342,400 JAV dolerių. Palyginimui, Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy uždirba 319,800 JAV dolerių, Vokietijos kanclerė Angela Merkel – 303,800 JAV dolerių, Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas David Cameron – 300,400 JAV dolerių.

PARYŽIUS

Prancūzijos oro uostų dispečeriai pradėjo streiką, kuris sutrikdys oro uostų darbą. Manoma, kad dėl streiko bus atšaukta 20 proc. skrydžių Charles de Gaulle oro uoste. Orli oro uoste gali būti atšaukta pusė skrydžių. Streiką ketinama užbaigti rytoj, tačiau oro uostai grįžti prie normalaus režimo galės tik antroje dienos pusėje. Rengdami streiką Prancūzijos oro uostų dispečeriai protestuoja prieš planus Europos Sąjungoje sukurti bendrą skrydžių kontrolės tvarką.

LICHTENŠTEINAS

Žaliųjų kortų loteriją JAV pavyzdžiu rengia ir Lichtenšteinas. Kiekvienais metais 36 asmenims nusišypsavo laimė gauti leidimą gyventi šioje mažytėje šalyje. Lyginant pagal gyventojų skaičių, kunigaikštystė išdalyja šešis kartus daugiau žaliųjų kortų nei JAV (55,000). Tiesa, „amerikietiškos svajonės“ gali siekti visų pasaulio žemynų žmonės, o Lichtenšteinas leidimus nuolat gyventi šalyje išduoda tik Europos ekonominei erdvei priklausančių valstybių piliečiams.

LONDONAS

Pirmą kartą Europoje nusileido amerikiečių bendrovės „Boeing“ lėktuvas „Dreamliner 787“. Tūkstančiai smalsuolių stebėjo, kaip keleivinis lėktuvas tupia Farnbore netoli Londono. Tai buvo pirmasis „svajonių lėktuvo“ skrydis už JAV ribų. Čia

praėjusių metų gruodį, dvejis metais vėliau, nei planuota, lėktuvas pakilo į pirmąjį savo skrydį. Lėktuvo kūrimą trikdė techninės problemos. Toks lėktuvas kainuoja 150–206 mln. dolerių.

AZIJA

MANILA

Taifūnas „Conson“ Filipinuose nusinesė jau 76 žmonių gyvybes. Gelbėtojai ištraukė iš jūros daugelio žuvusiųjų kūnų, nors dešimtys kitų gyventojų dar nerasti ir tikriausiai yra žuvę. Praėjus beveik savaitei po taifūno siutėjimo, dar nerasti 72 žmonės, o pakrančių sargybos ir karo laivyno laivai bei lėktuvai tebenaršo aplinkinius vandenius.

ARTIMIEJI RYTAI

KABULAS

Rusija nurašė Afganistano skolų už 12 mlrd. JAV dolerių. Apie tai Afganistano sostinėje Kabule vykstančios tarptautinės konferencijos metu pranešė Rusijos užsienio reikalų ministras Sergej Lavrov. Jo teigimu, vien tik šiais metais Rusija nurašė 891 mln. JAV dol. Afganistano skolų. Šių metų kovą visas Afganistano skolas nurašė Paryžiaus kreditorių klubas, kuriam Afganistanas buvo skolingas per 1 mlrd. JAV dol.

JAV

WASHINGTON, DC

Privačios saugumo firmos „Xe Service“ (anksčiau žinomos kaip „Blackwater“) darbuotojai vertė irakietes ir Rytų Europos merginas verstis prostitucija, o bendrovė „Armor-Group“, kuri saugo JAV ambasadą Afganistane, buvo įkūrusi net kelis viešnamius, pranešė užsienio spauda.

AFRIKA

NAIROBIS

Somalia piratai paleido Norvegijos tanklaivį, kurį laikė savo rankose daugiau kaip keturis mėnesius, ir su Kenijos vėliava plaukiojantį žvejybinį tralerį. Anot duomenų, už laivus sumokėta išpirka. Detalės neskelbiamos. Norvegijos tanklaivis „MT UBT Ocean“ jau plaukia į Darasalamą Tanzanijoje, o žvejybinis traleris „FV Sakoba“ – į Kenijos Mombasos uostą.

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight</p> <p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Air Freight</p> <p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Auto Export</p> <p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Trucking</p> <p>Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.</p>
<p>Small Packages</p> <p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje</p>	

**8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363**

P. Juodvalkis: „Man taip gera, kai aplink visi lietuviškai šneka...”

Tarpusavyje **Povilą Juodvalkį** vadiname tiesiog „dideliu žmogumi“. Dvimetrinę jo figurą su dar didesne filmavimo kamera vasarą galima pamatyti beveik visuose laisvės kovotojų, šaulių ar karių susirinkimuose, valstybinių švenčių minėjimuose. Į devintą dešimtį įžengęs vyras trykšta gera nuotaika, optimizmu ir noru visur dalyvauti. Nenuostabu, nes nuo pirmų pokalbio minučių jauti, kad Povilas yra daug patyręs ir vertinantis tikrus dalykus patriotas – žmogus, kuriam rūpi Valstybė.

– Kiek vasarų jau grįžtate į Lietuvą?

– Oi, oi, oi, jau daug. Kai tik Lietuva atgavo nepriklausomybę, taip ir pradėjau atvažiuoti. Nepraileidau nė vienos vasaros. Po emigracijos pirmąsyk gimtinėn grįžau 1972-aisiais, kai Washington, DC dirbęs konsulas Juškys padėjo susitvarkyti dokumentus. Paskui kas dveji metai grįždavau aštuonerius metus. Vėliau gavau pranešimą, kad šešerius metus tėvynėje esu nepageidautinas. Niekas neaiškino, kuo prasikaltau, bet buvo nesmagu.

– Jūs, Povilai, gimėte Lietuvoje?

– Taip, gimiau Zarasų apskrityje, Degučių valsčiuje, Kalantiškių kaime. Baigęs pradinę mokyklą išvykau į Zarasus. 1944-aisiais dar būdamas gimnazistas išgirdau, kad gen. Povilas Plechavičius kviečia stoti į Vietinę rinktinę. Įstojau. Tada buvau dvidešimties metų. Šaulių tapau baigęs mokykloje penkis skyrius, kai buvau šešiolikos metų. Tiksliau pasakius, buvau kandidatas, nes pusmetį galėjau nešioti tik kepurę, jokios uniformos apsilikti neturėjau teisės. Mane pasiūlė Baigių pradinės mokyklos mokytojas Marcinkevičius, kuris vėliau sovietų buvo nukankintas.

Tokia buvo istorija. Tas mokytojas prie mokyklos laikė karvę. Toks vietinis komunistas labai pyko ant jo, kad jis toks gerbiamas, ir surengė lauko teismą. Tiesiai ant kelio Kauras-Zarasai. Pastatė stalą, užtiesė raudoną paklodę ir nutiesė sušaudyti. Atvažiavo du rusų sunkvežimėliai. Tai jis prašė, kad jie nušautų tą mokytoją. Tie nusispjovė, įsėdo į savo mašinas ir išvažiavo. Dabar akyse stovi to mokytojo vaizdas: galifė kelnes, be ilgų batų, nes atėmė tas komunistas, toks pavargęs. Nebežinau, kur jis prapuolė, tačiau norėjau jį rasti, paliudyti dėl to komunisto, bet jau, matyt, nėra gyvo. Labai geras žmogus buvo...

– Kaip atsidūrėte JAV?

– Marijampolėje tarnavau gen. P. Plechavičiaus kariuomenės batalione. Artėjant rusams daugelis buvo paleisti atostogų, dar kiti patys pabėgo, o aš buvau atsakingas už maistą, aprūpinimą, tai kur čia bėgsi. Kasryt į štabą turėjau pristatyti sąrašą, kiek bus valgančiųjų. Tą dieną budėjau praleidžiamame punkte. Suskambo telefonas, ir kažkas pasakė, kad Plechavičius suimtas. Išsigandau ir nubėgau pranešti į štabą. Ten jau stalai išvartyti, dokumentai – ant žemės, netvarka. Žinojau, kur gyvena majoras Stankevičius, tai nulėkiau pas jį. Peršokau per tvorą ir daviausi į duris. Ten jau stovi anas su braunyku. Sakau, kad vokiečiai užpuolė. „A, kas

man per reikalas?“, — jis sako.

Parlėkiau atgal, o ten jau atvažiavo trys vokiečių tanketės. Gale atsidarė tokie vartai ir įšliauzė kareiviai, susistatė kulkosvaidžius, bet nešaudė. Mane uždarė pastate, prie arklidžių, o paskui mūsiškiai dar išplėšė du sandėlius ir išnešė visus ginklus. Nuo cukraus fabriko prasi-dėjo šaudymas, o mane du latviai esininkai pasistatė ant kalnelio, kad apsaugotų nuo mūsiškių šūvių. Stoviu iškėlęs rankas, drebu visas, bet nekliuvo.

Mūsų, plechavičiukų, sugaudė beveik du šimtus. Mane varinėjo pa-

Povilas Juodvalkis.

rodyti draugus, klausė, kur gyvenu. Perskaitė karo lauko teismo sprendimą, kad visus reikia sušaudyti už pasipriešinimą, bet Hitleris mums atseit dovaną gyvybę ir galėsime viskas vyko, tai buvo labai įdomu ir juokinga: kaip sovietų laikais žydas ant bačkos stovėdavo ir skaitydavo, taip dabar anas skaitė.

Laikė tris dienas, paskui nuvedė prausyklon ir nurengė plikai. Paskui vežė per visą miestą prie kitų sandėlių plikus ir ten jau davė naujus drabužius. Man nerado batų, nes koja didelė. Išvarė lauk, peiliuku perpjovė batus ir pasakė, kad bus gerai. Tris dienas išmiegojome mergaičių gimnazijoje, vėliau nuvarė į geležinkelio stotį. Ten susodino į vagonus po keturiasdešimt žmonių. Taip įdomiai tas traukinys sukabintas buvo: vienas vagonas su mūsiškiais, paskui – platforma su dviem kulkosvaidžiais ir abi puses, ir taip keičiasi kas vagonas. Išvežė Vokietijon.

Berlyne jau viskas dega, stotis liepsnoja, pilioriai virsta. Iš ten išvežė Oldenburgan, ten palaikė savaitę. Labai griežtai ten viskas buvo. Galėjai gauti kulka už tai, jog pavėlavai iš virtuvės, kad paskutinis išėjai ar dar ką kita padarei. Išrikiuoja visus – ir kulka tau. Paskui pradėjo atrinkti pagal specialybę. Mus išsivežė į aviacijos bazę. Ten per bombardavimus išgelbėjau iš vandens vokiečių kareivių gerą šimtą ir už tai gavau Geležinį kryžių. Dar kalbos dorai nemokėjau, o jau tokį apdovanojimą gavau. Ten vanduo pasileido po bombos sprogo ir apsėmė bunkerį, tai aš duris išlaužiau ir išgelbėjau tuos nelaimėlius.

– Bet juk tada galėjote pasilikti Europoje. Kodėl išvykote į Ameriką?

– Mes traukėmės su vokiečiais, nes rusai artėjo. Patekom į anglų nelaisvę. Jie mus paleido iš stovyklos.

Apsigyvenome miške, prie Berlyno. Ten netoliese apsisistoję lenkų divizija. Jie buvo grįžę iš Afrikos, berods, vlasoviečiai. Jie pamatė, kiek mūsų ten esama ir iš ten mūsų išvedė net kelis tūkstančius. Susodino į traukinį ir – į Belgiją, netoli Briuselio, nuvežė. Ten mirė daug žmonių. Po pusantrų metų vėl į Vokietiją grįžau, kur dirbau pas ūkininką. Paskui išvykau pas ūkininką į Angliją. Ten taip pat darbo rankų reikėjo, ir anglai atsi-rinkdavo vyrus. Tuo metu susirašiau su dėde Amerikoje. Jis padarė iškvi-etimą ir norėjau važiuoti į Penssylvan-ia. Buvau 164 numeris, o per metus

su kamera, filmuojate, fotografuojate. Iš kur tas noras viską įamžinti?

– Man pačiam įdomu. Ateičiai. Kartą kunigas klausė, ką darysiu su archyvu, kai ateis laikas išeiti iš šio pasaulio. Pasakiau, kad pusę jo atiduosi savo dukrai, o kitą – Lietuvai. Ten archyve daug visko yra: mūsų susirinkimai Amerikoje, kelionės ir dabar, kas Lietuvoje vyko.

– Daug dalykų atvežėte iš JAV, padovanojote muziejams...

– Matai, pas mus jie jau niekam nereikalingi. Stovės ir supus. Partizanų vėliavą, kur padovanojau „Aušros“ muziejui, rađau mūsų Šaulių namų garaže. Niekas to nebegebia, todėl liko viena išeitis – į Lietuvą vežti. Atgabenau uniformų, ženklų, padovanojau kardų Kauno karininkų ramovei...

– Jau dvidešimt metų vasaromis atvykstate Lietuvon. Ar ji keičiasi?

– Trūksta stabilumo. Norėčiau, kad būtų kitaip. Norėčiau, kad nebūtų vagių, sukčių. Policininkui anuomet pagarbą atiduodavom, o dabar spjauna į jo pusę. Sunku pasakyti, ar tai įmanoma, bet reikia stengtis. Reikia drausmės, susiklausymo. Esu optimistas. Aš myliu Lietuvą ir galvą buvau pasiruošęs dėti už ją, nors jau šiais laikais buvo atveju, kad norėjau verkėti. Visokių priekaištų žmonės turi, šneka nesąmones, lyg išdavęs ką būčiau.

– Ar Jums nekyla mintis, kad šneka tie, kurių nuopelnai abejotini?

– Tokie prisiklijavę... Taip, tokių daug, matau jų dažnai įvairiuose renginiuose. Jų bus, nedings niekur. Turi pasikeisti kartos. Mūsų karta turi išmirti, ir mūsų vaikai turi prapulti. Susėdę didelėse kėdėse jie mums nereikalingi. Mes jiems irgi. Dėl to viskas vietoje stovi, geryn neina.

– Nelinksmi kalbate...

– Kad taip yra, niekur nedingsi. Aš atsigaučiu čia sugrįžęs, nuo rutinos pabėgu. Man taip gera, kad aplink visi lietuviškai kalba, taip smagu. Visada sirgau Lietuva. Nesvarbu, kad mano šaknys jau ten, bet be Lietuvos negaliu. Būtų gerai, kad vėl grįžtų tie laikai, kai sutikęs pažįstamą kepurę nusimi ir kaip su žmogumi šneki.

Kalbėjosi **Valdas Kilyps Bernardinai.lt**

– Lietuvos nepamiršote?

– Nuo pirmų dienų Amerikoje ieškojau radijo imtuvo. Pasirodo, kad norint jį pirkti, reikia egzaminą laikyti. Bet vis tiek gavau. Tapau lyg žinių skleidėjas ten. Visiems platin-davau, ką išgirdavau. Klausydavau daug ir dabar dar daug įrašų turiu iš tų laikų. Atvežiau kelias juostas vienai žurnalistei į Lietuvą. Archyve visos juostos guli dailiai sudėliotos, daug visokių dalykų ten yra.

– Jūs ir dabar visur vykstate

Algirdas A. Banys, gyvenantis **Bloomfield Hills, MI**, užsiprenumeravo „Draugą“ metams ir paaukojo 60 dol. auką. Labai ačiū Jums.

Vitalis Svazas, gyvenantis **Bellevue, WA**, užsiprenumeravo „Draugą“ metams ir kartu paaukojo mūsų dienraščiui 50 dol. auką. Esame Jums dėkingi.

Pagerbti Zigmo ir Brigitos Krasauskų 50 m. vedybų Jubiliejų Lilija Jasas „Draugui“ atsiuntė 50 dol. Labai ačiū už auką.

Rev. Peter M. Burkauskas, gyvenantis **Philadelphia, PA**, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui“ ir 50 dol. auką. Nuodėdžiai Jums dėkojame.

Joana Tautvila, gyvenanti **Lake Villa, IL**, pratęsė „Draugą“ metinę prenumeratą bei atsiuntė 50 dol. auką. Labai ačiū.

Upninkų bažnytkaimis prie Šventosios upės

Klemensas Palaima

Nr. 4

Sūnus Jonas vedė Verutę Morkūnaitę iš Aukštakaimio. Šeimoje buvo keli vaikai, o Jonas taip pat anksti pasimirė.

Duktė Onutė ištekėjo ir gyvena Kunigiškiuose. Dabar ji yra pasiligojusi ir vienintelė iš Trudnų šeimos. Vienkiemyje sodyba tebestovi Šilelyje ant Šventosios kranto. Dabar ši sodyba yra parduota ir joje gyvena iš kitur atvykę žmonės.

Motiejus Utka

Motiejus Utka turėjo pravardę Mačikas. Jis buvo mūsų kaimynas. Sodybas skyrė tvora, išpinta eglės šakomis. Patvoryje augo derlingos vyšnios. Mes, vaikai, nesitenkindami saviškėmis, užsirioglinę ant tvoros, skanaudavome kaimyno vyšnių. Motiejus buvo išvykęs užsidirbti pinigų į Ameriką. Po kelerių metų sugrįžo namo. Tada susituokė su Konstancija Pauplyte iš Aukštakaimio. Jiems gimė sūnus. Motiejus su šeima norėjo grįžti į Ameriką. Pakeliui jų sūnus susirgo sūnus skarlatina ir mirė. Nuvykę į Ameriką 5–6 metus dirbo ir parsivežė nemažai pinigų. Žydas jiems siūlė dolerius keisti į auksinius rublius, tačiau pakeitė į popierinius, o šie po Pirmojo pasaulinio karo neteko jokios vertės.

Neturėdamas savo vaikų, Motiejus priglaudė karo metu atklydusį Kazimierą Šimonį. Pagal sūnaus Jono pasakojimus, tėvas buvo kilęs iš Latvijos. Kazimieras, atlikęs karo tarnybą Lietuvoje, subrendo, gražiai suaugo ir grįžo pas savo senelius. Motiejus Kazimierą įsūnijo ir jis tapo ūkio paveldėtoju. Po kiek laiko Motiejus susirgo džiova ir mirė.

Prisimenu, kai mane bobutė nusivedė pas Motiejų, jis sėdėjo lovoje apkaišytas pagalvėmis ir sunkiai kvėpavo. Žmona Motiejienė uždegė žvakę. Man, vaikui, šis vaizdas paliko siaubingus prisiminimus.

Kazimieras, tapęs šeimininku, vedė kaime gyvenančią Emiliją Utkaitę. Buvo labai graži pora. Kazimieras šviesiaplaukis, o Emilija gražaus veido kaimo mergaitė. Atsimenu jų vestuves. Prie upės buvo gegužinė, ir jaunieji atvyko čia pasilinksinti. Kazimieras pasipuošusią jaunąją pernešė lieptu per Žiogės upelį. Darni buvo šeima. Gerbė ir globojo senutę Motiejienę.

Kazimieras buvo pavyzdingas ūkininkas. Mokėjo žemę dirbti, visada suspėdavo atlikti laiku visus darbus. Pasėliai buvo gražūs ir derlingi. Turėjo vieną arklį (buloną), kuris kaime buvo vienintelis. Laikė 2 karves, keletą avių. Ūkiniai trobesiai (kluonas, tvartas) buvo vienoje pusėje kelio prie gyvenamojo namo. Visi trobesiai buvo šiaudiniais stogais.

Kazimiero ir Emilijos šeimoje užaugo trys sūnūs: Jonas, Kazimieras ir Antanas. Pokario metais išsikėlė į vienkiemį, pasistatė visus trobesius Musinio upelio žemėje Jonas, įgijęs žemėtvarkininko specialybę, gyveno senoje tėvų sodyboje Upninkų kaime. Tėvai išsikėlė pas sūnus, kurie gyveno Vilniuje. Žemę Musinio upelio teritorijoje buvo numatyta užtvėnti, tačiau užtvėntos

darbai liko nebaigti.

Senosios sodybos gyvenamasis namas yra gražiai rekonstruotas, užtvėnta graži tvora. Čia gyvena Jono duktė Aušra su šeima.

Jonas Palaima

Jonas Palaima – tai mano tėvas, todėl aprašydamas visus vadinsiu savo šeimos nariais.

Mano senelis Ignas Palaima turėjo pravardę Užtupas. Taip buvo vadinamas vyras, kuris vedęs išsikelia gyventi pas moterį. Kaime sakydavo „išėjo užkurion“, t. y. „užtūpė“. Senelis buvo išvykęs į Ameriką užsidirbti pinigų, todėl mūsų šeimą vadindavo „amerikonais“. Senelis kaime turėjo valaką (20 ha) žemės. Padirbėjęs Amerikoje, parsivežė pinigų, todėl ieškojo žmonos iš garbingos giminės. Surado jaunąją Veroniką Šarkaitę iš Barboriškių kaimo Veprių parapijoje. Šarkų giminėje buvo du kunigai ir poetas Petras Vaičiūnas. Senelės brolis Antanas Šarka buvo Švėkšnos parapijos klebonas ir pirmasis Švėkšnos gimnazijos direktorius.

Seneliai (Ignas ir Veronika) išaukino keturias dukteris ir du sūnus. Duktė Karusė po Pirmojo pasaulinio karo mirė nuo šiltinės. Kita duktė Stasė ištekėjo už Motiejaus Kasmočiaus į Medinų kaimą. Jauniausioji Emilija ištekėjo už Adomo Noviko (buvusio Lietuvos savanorio) iš Lazdynų kaimo. Duktė Onutė buvo nesveika ir gyveno mūsų šeimoje. Visos seserys gavo pasogą, todėl ūkis liko dviem broliams – Jonui ir Dominui. Mano tėvas šeiminkavo ūkyje, o dėdė Dominas dirbo kaimo parduotuvėje. Seneliui mirus (1939 m.), bendras turtas (žemė ir parduotuvė priklausė abiem broliams pusiau. Nuo to laiko Dominas Palaima pradėjo savarankiškai ūkininkauti ir bus aprašytas atskirai.

Tėtis vedė Jadvygą Lovčkaitę, kunigo, kuris tuo metu klebonavo Upninkų parapijoje, seserį. Po vedybų tėtis gavo pasogą ir nupirko 6 ha dvaro žemės. Vėliau dar nupirko 4 ha. Taigi bendras mūsų ūkis valdė 30 ha žemės.

Mes augome trys broliai ir sesuo. Sesuo ištekėjo už vargonininko Jurgio Keturkos iš Panatorių parapijos. Jos gyvenimas nutrūko labai anksti – mirė gimdydama. Mergaitė užaugo tėvo šeimoje. Brolis Jonas ūkininkauja, Vladas įsigijo elektriko specialybę. Abu gyvena Domeikavos kaime Kau-no rajone.

Mano tėvai ir broliai buvo ištremti į Sibirą (1951–1958 m.). Apie save aprašysiu atskirai.

Upninkų kaime mūsų buvo stambūs valakiniai trobesiai. Jie stūksojo abiejose kelio pusėse. Kluonas iš rąstų šiaudiniu stogu stovėjo kitoje kelio pusėje, gyvenamasis namas – kiemo pusėje. Čia buvo svirnas, bulvių sandėlis (viralinė), tvartas, kiaulidė su malkine po vienu stogu.

Gyvenamasis namas buvo padalintas į du galus. Vienaime buvo gyvenamoji patalpa (gryčia) plūkto molio grindimis, kitame – seklyčia (stacija).

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už priėmimą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ABEJINGUMU HOLOKAUSTO TYRIMAMS LIETUVOS KALTINTI NEGALIMA

Atkelta iš 3 psl. kiek iš viso Lietuvos gyventojų dalyvavo Holokauste. Vieni teigia, kad tokių buvo vos keli šimtai, kiti – kad keli tūkstančiai (taip mano ir A. Kasparavičius), treči (dažniausiai Izraelio istorikai ir žurnalistai) – net kelios dešimtys tūkstančių. Šiandien dar niekas negali tvirtai pasakyti, kurie skaičiai yra artimiausi tikrovei. Manau, Centras netrukus galės pateikti patikimesnius ir tikslesnius duomenis. Kita vertus, galima būtų paklausti, o ką šioje srityje nuveikė svarbiausia Lietuvoje istorijos mokslo įstaiga – Lietuvos istorijos institutas? Juk čia dirba kelis kartus daugiau kvalifikuotų XX amžiaus istorijos specialistų negu Centre.

Kasparavičius, „nepastebėdamas“ Genocido aukų muziejuje (toliau – GAM) matomiausioje vietoje pateiktos nacių ir sovietų okupacijų Lietuvos gyventojų netekčių statistikos, prie kasos platinamus Centro leidinius, CD Holokausto tema, muziejaus veiklą apibūdinamas kaip „pamėklišką“, žeidžia šimtų tūkstančių šiame pastate kankintų, tarp jų 775 sušaudytų žmonių atminimą. (...)

Nėra muziejuje aplenkiama, kaip teigia straipsnio autorius, Holokausto tema. Šiais metais vienoje iš kalėjimo kamerų bus baigta įrengti paroda, skirta 1941–1944 m. nacių okupacijos aukoms ir šiame pastate įsikūrusio gestapo veiklai atskleisti. Jau yra parengta virtuali medžiaga,

atrinkti būsiami rodiniai. Priekaištaujantiems, kad ši Lietuvos tragedija pristatoma nepakankamai plačiai, reiktų atkreipti dėmesį į tai, kad Vilniuje veikiančys biudžeto lėšomis finansuojami muziejai – Genocido aukų ir Valstybinis Vilniaus Gaono žydų muziejus (su Tolerancijos centru, Panerių memorialiniu muziejumi ir kitais jam priklausančiais padaliniais) tarpusavyje bendradarbiauja, yra apsibrėžę vengti kartoti parodų turinį. GAM gidai platina Centro išleistus įvairiakalbius leidinius Holokausto tema, yra įpareigoti Holokaustu plačiau besidomintiems muziejaus lankytojams tarti apsilankyti už kelių šimtų metrų esančioje Holokausto parodoje bei Tolerancijos centre, Istorinėse parodose, Panerių memorialiniame muziejuje.

Baigiant tik tenka apgailestauti, kad istorikas A. Kasparavičius, užuot pateikęs skaitytojui argumentuotus teiginius šia Lietuvai skaudžia tema, deja, pasirinko kaltintojo, nesivarginančio pasidomėti tikrąja padėtimi, vaidmenį, kuris nedaro garbės istorikui. Netgi teigdamas, esą, „Genocido ir rezistencijos centras plėtoja teoriją, jog SSRS valdžia lietuvius naikino nacionaliniu-etniniu pagrindu“, išmeta pavadinimo dalį „Lietuvos gyventojų“, nes tai paneigtų jo teiginį...

Sutrumpinta

Delfi.lt

IEŠKO DARBO

* **Darbšti**, atsakinga moteris ieško darbo. Gali rūpestingai prižiūrėti jūsų vaikus, globoti tėvus, slaugyti ligonius. Tel. 815-603-9052.

* **Moteris** ieško senelių priežiūros darbo. Patirtis, automobilis, dokumentai. Tel. 708-945-5689.

* **Lietuvių kalbos** mokytoja, turinti 27 metų darbo patirtį, gali mokyti bet kokio amžiaus vaikus privačiai. Tel. 708-945-5689.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių

priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. (Gali dirbti vyras ir žmona kartu). Tel. 312-307-4619.

* **60 m. moteris** ieško darbo lietuvių šeimoje. Turi rekomendacijas, nevairuoja. Minimali anglų kalba. Tel. 630-552-4169.

* **Moteris** ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu Indiana valstijoje. Turi CAN diplomą, rekomendacijas. Vidutinė anglų kalba. Tel. 734-652-9931.

www.draugas.org

Renginį prisiminsime vartydami leidinių puslapius ir apsilankydami internetinėje šventės svetainėje

LAIMA APANAČIENĖ

Mūsų dienraštyje ne kartą rašėme apie Toronte vykusią IX Dainų šventę, spausdinome nuotraukas, dėkojome organizatoriams. Tačiau niekas nieko neparašė apie šventės tinklalapio kūrėjus ir šventės knygų – didelės programos „Daina aš gyvenu“, jos atitikmens mažesnės programos ir natų sąsiuvinų dainininkams – leidėjus.

Manau, kad verta paminėti išleistus leidinius ir veikusį tinklalapį www.dainusvente.org.

Pirmiausia apie tinklalapį. Jo kūrėjai ir prižiūrėtojai – Dalia Pajarskaitė-Peddle, Andrėja Bernotaitė, Andrius Birgiolas ir Vaiva Kuraitė – daug pasidarbavo, kad šventės dalyviai ir žiūrovai gautų visapusišką informaciją.

Tinklalapyje kiekvienas galėjo ne tik rasti visą išėivijos švenčių istoriją, bet ir informaciją apie šventės renginius. Tik atvėrus puslapį į mus žvelgia choristai. Jų nuotraukos visą laiką keičiasi. Gal vienintelis trūkumas – po nuotraukomis nėra chorų pavadinimų.

Tinklalapyje be tiesioginės šventės informacijos primenama, kad Toronto – milijoninis miestas, tad siūloma apsilankyti ir kituose šiame mieste vykstančiuose renginiuose, nurodoma, kaip užsisakyti viešbučius, išvardyti šventės rėmėjai.

Man patiko skyreliai „Spaudoje“, kuriame sudėti straipsniai apie šventę, skelbti įvairiausiuose laikraščiuose, ir „Pranešimai“, kuriame radau ne tik trumpus pranešimus apie šventę. Malonu buvo skaityti apie didelį būrį talkininkų, kurie tiek daug dirbo, kad šventė pavyktų. Skyrelyje „Dalyviams“ patiko kiekvieno rašančiojo kreipimasis tiesiogiai į dalyvius. Skaitai ir, atrodo, kad laiškas, parašytas šiltai, su humoru, adresuotas tau asmeniškai.

Dešinėje kompiuterio ekrano pusėje „apsigyveno“ ir A. Birgiolo „pagimdymas“ Bemoliukas, atsakinėjantis svetainės lankytojams į įvairiausius klausimus.

Interneto pagalba labai greitai buvo ne tik susisiekiama su dalyviais, gyvenančiais toli nuo Toronto. Jame buvo galima rasti ir atsisiųsti šventės repertuaro dainų įrašus, kuriuos darant daug pasidarbavo Darius Polikaitis. „Nuoširdžiai dėkojame D. Po-

Šventės dirigentai Saulius Kliorys ir Rita Kliorienė.

Dainos Čyvienės nuotraukos

Meno vadovė Dalia Viskontienė repeticijoje.

likaičiui ir visiems, kurie įdainavo įrašus, nes jų didelis darbas labai mums padeda išmokti dainas ir suteikia didelį malonumą ir dvasinį peną. Esame užsispyrę pensininkai, kad žūt būt IX Dainų šventėje tikrai dainuosime. Nors plaukai apšarmoje, tačiau meilė dainai dar labai karštai plaka mūsų širdyse”, – skaitau šventės tinklalapyje vienos choro „Dainiai” (Wasaga Beach, Ontario) vadovių Elenos Namikienės mintis.

Dainų šventė – jau istorija, tačiau tinklalapis www.dainusvente.com veikia iki dabar. Jame galite pamatyti naujausių nuotraukų, paklausti pasikalbėjimų, o ir patys nusiųsti savas nuotraukas, kurios bus patalpintos šiame puslapyje.

Visi kiti leidiniai – pagrindinis programinis leidinys, mažasis programinis leidinukas ir natų sąsiuviniai dainininkams, kaip ir pagrindinis tinklalapio puslapis – žalsvai-geltonos-oranžinės spalvos su menininkės Snaigės Valiūnaitės-Šileikienės sukurtu šventės ženklu.

Pavartykime gražiai išleistą pagrindinį programinį 144 psl. leidinį „Daina aš gyvenu”, kurio leidėjai yra IX Dainų šventės komitetas (kopiramininkai Paulius ir Rasa Kurai) ir redakcinė komisija (redaktorė Ramūnė Jonaitienė), spaudė „Dollco Printing” spaustuvė.

Pirmajame puslapyje išvardinti šventės renginiai. Po jų – daugybė sveikinimų, tarp kurių ir Lietuvos Respublikos (LR) prezidentės Dalios Grybauskaitės, Kanados ministro pirmininko Stephen Harper, LR užsienio reikalų ministro Audronio Ažubalio, LR ambasadorės Kanadai Gintės Damušytės bei LR ambasadoriaus JAV ir Meksikai Audriaus Brūzgos sveikinimai.

34–37 psl. pagal „Drauge” ir „Tėviškės žiburiuose” spausdintus straipsnius parengtas trumpas rašinys apie Dainų švenčių tradicijas ir duota Dainų švenčių išėivijoje lentelė, kurioje nurodyta, kur ir kada vyko šios šventės, kas buvo švenčių vadovai, dalyvavusių chorų ir dalyvių skaičius.

Nijolė Puranaitė-Benotienė straipsnyje „Daina aš gyvenu” pristato šventės ženklą ir būsimos šventės scenarijų. Po jo spausdinama išsami šventės programos eiga ir pateiktos

visų 18 šventės dirigentų nuotraukos su trumpomis jų biografijomis ar pasisakymais.

Vienas leidinio puslapis skirtas šventės pagalbininkui, garsiajam Kanados orkestrui „The Hannaford Street Silver Band” ir vienas puslapis gegužės 28–29 dienomis vykusiai Dainų stovyklai Dainavoje (N. Purnaitė-Benotienė „Mes ateitis – rytojais viltis”).

Gražiai leidinyje pristatomi visi chorai – pirmiausia svečiai iš Lietuvos ir Lenkijos, vėliau dalyviai iš JAV ir galiausiai – Anglijos ir Kanados choristai. Įdėtos chorų vadovų ir choro nuotraukos, pateikiamas dalyvių sąrašas, trumpai pristatomas pats choras. 136 psl. skirtas šventės sveičiui, dainininkui iš Lietuvos Marijonui Mikutavičiui.

Šių metų šventėje nuskambėjo ir 3 naujai sukurtos dainos – „Buvo žodis Lietuva” (žodžiai Vidos Bučmienės, muzika Rimo Biliūno); „Daina aš gyvenu” (žodžiai N. Puranaitės-Benotienės, muzika Leonido Abariaus) ir „Dainos sparnais” (žodžiai N. Puranaitės-Benotienės, muzika Ritos Čyvaitės-Kliorienės), kurių žodžius taip pat rasite leidinyje.

Toliau supažindinama su tais, kurie kartu su choristais dalyvavo dainų šventės programoje – programos vadovais, vedėjais, akompaniatoriais, scenografu, choreografu.

„Daugiau nei 300 žmonių, iš visų visuomenės gyvenimo sričių bei įvairaus amžiaus, per praėjusius ketve-

rius metus atidavė tūkstančius valandų, brangių sugebėjimų ir besąlyginio nuoširdumo šventės ruošos darbams”, – rašoma leidinio skyriuje „Daina gyvenime per amžius!” ir išvardinami koncerto komiteto nariai, komisijų nariai, „apelsinų komandos” vadovai (visi talkininkai savanoriai šventės metu vilkėjo ryškius oranžinės spalvos marškinėlius), šventės įamžintojai – filmuotojai, fotografai, vadybininkai. Įdėtos puikios IX Dainų šventės rengimo komiteto ir scenografijos autorės Laimutės Kisielienės nuotraukos.

Leidinio pabaigoje galime sužinoti šventės globėjus ir padėkoti aukšiniams, sidabriniam, bronziniam mecenatams, visiems rėmėjams, draugams, šimtuko klubo nariams ir aukotojams.

Leidinyje gražiai sumaketuotas, puikios kokybės. Užversdama paskutinį jo puslapį tikiu, kad šis leidinys bus vertybė ne tik 1,111 šventės dalyvių, kurie kada nors dalinsis savo prisiminimais, bet ir tiems, kurie rašys šios šventės istoriją.

„Dainų šventėje vietos bus visiems: kilniausia vieta – dainininkams. Tačiau tiek pat svarbūs bus ir klausytojai, rėmėjai, visi visi...”, – prieš šventę sakė rengimo komiteto kopiramininkė Rasa Kurienė. Jos žodžiai išsipildė. Visi „Gyvenome Daina”, o renginį prisiminsime vartydami gražių leidinių puslapius ar vis užsukdami į internetinę IX Dainų šventės svetainę.

Kuo domėjosi Bemoliukas?

– **Kada ir kur įvyko pirmoji Dainų šventė Lietuvoje?** – 1924 m. rugpjūčio mėn. Kaune.

– **Koks prezidentas sveikino svečius 2006 m. šventėje Čikagoje?** – Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus.

– **Kas yra Lietuvos chorų sąjungos pirmininkas?** – Vytautas Miškinis.

– **Kiek suaugusiųjų chorų ir kiek vaikų chorų dalyvauja IX Dainų šventėje?** – 31 suaugusių ir 15 vaikų.

– **Kas daugiausiai parašė/aranžavo dainų šiai Dainų šventei?** – Rita Kliorienė.

– **Kieno dėka svetainėje rasite dainų įrašus?** – Muziko Dariaus Polikaičio.

– **Kokių Dainų šventės chorų vadovų daugiau – vyrų ar moterų?** – Moterų.

– **Kokios dainos pavadinimas susidaro iš raidžių TAO?** – „Ta ta to!”

– **Ar žinote, kas parašė dainą „Skanu”?** – Studentas Kęstutis Daugirdas, kuris gyvena Čikagoje.

– **Kas atsitiko bulvei dainoje „Skanu”?** – Buvo sutarkuota kugeliui!

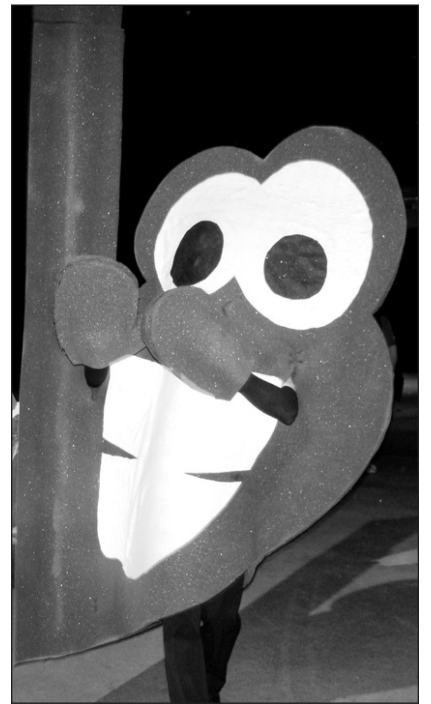
– **Iš kurių kraštų atvyksta dainininkai?** – Iš Kanados, Amerikos, Lietuvos, Lenkijos, Anglijos!

– **Kas svarbiausia dainuojant?** – Plačiai išsižioti ir dainuoti iš širdies!

– **Kokiu sportu yra pasižymėjusi muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė?** – Tinkliniu. Yra buvusi Cleveland valstybinio universiteto „Female Athlete of the Year” ir yra įtraukta į to universiteto „Sports Hall of Fame”.

– **Kokių sporto šakų labiausiai mėgsta šventės meno vadovė Dalia Viskontienė?** Ji mėgsta slidinėti, ypač „Švilpukė” (Whistler, Canada).

– **Ar žinai, kokie populiariausi choristų vardai mūsų dainų šventėje?** – Lina (17), Lukas (13), Rasa (12).

Kodėl mums taip patinka stovyklauti

TIM DOWLING

Stovyklavimas gamtoje – neatsiejama vasaros pramoga. Ko gero, visi žmonės bent kartą yra tai išbandę. Dalis iš jų turbūt niekada to nebekartoja, o kiti kasmet ir net po keletą kartų vyksta į gamtą. Kodėl? Kodėl mes reguliariai, savanoriškai ir uoliai susikrauname daiktus bei atsiskakę visų didmiesčio teikiamų privalumų traukiame į miškus, pievas, prie ežerų ar upių? Kiek ironiški, bet taiklūs britų žurnalisto Tim Dowling išpūdziai, regis, puikiai tinka ir stovyklavimo ypatumams Lietuvoje.

Kiekvieną vasarą klausiu savęs, kodėl ir vėl ryžausi šiam nuotykiui. Juk jau vien pradėjęs krauti daiktus aiškiai matau, kaip po paskutinio stovyklavimo troškau kuo greičiau grįžti namo. Vos prasegęs savo didžiąją kuprinę, randu joje senas neskalbtas kojines, pernykštį sausainių pakelį ir kepurę, kurios jau net neįtariau egzistuojant. Taip, matyt, tikrai skubėjau namo. Vis dėlto aš visas virpu nuo minties, jog netrukus statysiu savo palapinę kur nors vidury miško. Vėl.

Pagalčiau stovyklavietė. Apsidairau. Kai kurie žmonės tikrai panašūs į užkietėjusius stovyklautojus. Jie nepamiršo pasiimti žibintuvėlio, kirvio, papildomų virvių. Kiti tuo metu mėgina prapasti palapinių, kurias veikiausiai skolinosi iš bičiulių ir todėl mato vos pirmą kartą, statymo ypatumus. Kai kurie iš jų atsivežę didžiules šeimynines palapines ir lyg niekur nieko mėgina jas pastatyti vieni. Nebūtinai pasiseka. Tačiau tai – ne mano problema. Manoji ne kartą išbandyta palapinė gal kiek ir didoka, bet puikiausiai ją pastatau ir pats vienas, be kitų pagalbos. Aplink pamaužą dygsta kitos palapinės. Kuriasi tikras palapinių miestelis.

Stovyklavimas, kadaise laikytas senamadišku ir „neprogresyviu“ laiko praleidimo būdu, staiga vėl tapo beprotiškai populiarus. Gal dėl ekonominės krizės, bet bent jau Britanijoje stovyklavimą gamtoje ir keliones nameliuose ant ratų pernai rinkosi 27 proc. daugiau žmonių. Palapinių, miegmaišių ir kitos įrangos pardavimai taip pat gerokai išaugo. Paklausios ir visai paprastos palapinės, ir tokios, už kurių kainą veikiausiai būtų galima išsinuomoti neprastą kambarėlį kur nors kaimo turizmo sodyboje. Žodžiu, stovyklavimas gali būti ir visai nepigus, priešingai nei įprasta manyti, laiko praleidimo būdas. Tačiau esu įsitikinęs, kad viskas priklauso nuo požiūrio ir pasirinkimo.

Kiek pamenu, mano tėvai nestovyklavdavu. Išskyrus keletą ne itin įkvepiančių skautišku žygių, iš vaikystės daugiau tokių prisiminimų nelikę. Pirmą kartą pats savarankiškai tokiu būdu mėginau leisti laiką 1999 m. Tai pasirodė taip magiška, nepatirta ir nuostabu, kad per kelerius metus visai pamiršau, jog tą pirmą kartą oras buvo tiesiog tragiškas, palapinė vos atlaikė jai skirtus išbandymus, o mūsų jauniausiam ir vis nerimstančiam kūdikiui tuomet tebuvo šešios savaitės. Bet visa tai tikri niekai. Po dar kelių mėginimų stovyklauti aiškiai suvokiau, kad man reikia naujos palapinės. Laikui bėgant išsigijau visus kitus reikalingus reikmenis ir galiausiai supratau,

kaip man patinka stovyklauti. Tačiau iki šiol vis dar aiškiai neįsakyčiau ir net pats sau negaliu paaiškinti – kodėl. Veikiausiai todėl, kad tai – iššūkis. Svaiginanti galimybė pabėgti nuo savotiška priklausomybės forma tapusių patogumų ir infrastruktūros, kurios nebuvimas ir pačius paprasčiausius veiksmus paverčia nuotykiu. Net įgrisusi maisto gamyba būna įdomi, nes tampa sudėtingesnė, reikalaujanti daugiau pastangų.

Šiuometė vasara mus tikrai lepino gerais orais. Ir dėl to buvo taip lengva pamiršti, kokia nepakenčiama gali būti naktis palapinėje esat britiškai darganai. Galų gale, kad ir kaip būtų – saulėta ir karšta, šalta ir lietinga, – stovyklaujant oras visada kelia nepatogumų, ir žmonės tuo vis tiek nuolat skundžiasi. Atrodo, kad stovyklavimas tuo ir nuostabus, nes visada šiek tiek pavojingas ir nenuspėjamas. Juk kai palapinė jau pastatyta, maistas pagamintas, katiliuke jau verda šiltas vanduo, o išgyvenimui nebegresia joks pavojus, viskas ima atrodyti, pripažinkime, šiek tiek nuobodu.

Įsikūrę ir pasistiprinę bei kiek nuvarginti saulės kaitros renkamės pavėsinėje. „Vos tik čia prisėdi, supranti, kad nieko nebereikia daryti, tik maloniai plepėti“ – ištaria kažkas. „Priverstinis pasyvumas“ – sako kita kolegė, akivaizdžiai stengdamasi, kad tai nuskambėtų bent kiek teigiamai. Įsivyrąja tylą. Vienas išsitraukia mobilųjį telefoną, kitas – nešiojamąjį kompiuterį. Viskas nejučia ima panašėti į darbinę redakcijos susirinkimą. Staiga kas nors pasiūlo eiti pasivaikščioti ir pasižvalgyti kiek toliau nuo stovyklavietės. Kai dar kas nors šį pasiūlymą patobulina, sakydamas, kad pasivaikščiojimas gamtoje galėtų baigtis kažkur esančiame bare, dalyvių skaičius nejučia pasiekia 100 procentų.

Grįžus jau ima temti ir laužo kūrimas tokioje prietemoje tampa ne tik dar vienu iššūkiu, bet ir galimybe visiems kuo nors užsiimti, susirasti bendros veiklos. Drauge su vienu kolega nusprendžiame, kad laužo įkūrimui nenaudosime popieriaus ir apsisėdime tik su smulkiais medžio žievės drožlėmis. Tai, žinoma, prailgina laužo kūrimą. Viskas užtrunka kokia valanda ilgiau, bet už tai, kai mums pagaliau pavyksta užkurti ugnį, sunku sutramdyti pasididžiavimo šypsenas.

Maisto kepimas – tai užduotis, kurią visada patikiu kitiems. Kažkodėl nemėgstu susirietus tamsoje tupėti prie laužo. Po greitomis sušlamš-

Mielam draugui

A † A

inž. ROMUALDUI ŽUKAUSKUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo sūnams VIKTORUI, LIUDUI, ROMUI, TOMUI ir jų šeimoms.

Cibai ir Ambraziejai

A † A

Kapitonui STASIUI MYKOLAIČIUI

mirus, sūnui ALGIMANTUI ir visiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Brazdžiūnų šeima

PADĖKA

A † A

HELEN STONYS

Velionė buvo palaidota liepos 10 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie dalyvavo a. a. Helen laido-tuvėse, užjautė ir paguodė mus sunkią netekties valandą.

Nuliūdę artimieji

tos vakarienės – netikėtas, nors iš tiesų iki skausmo žinomas vakaro scenarijaus posūkis – dainos. Muzikavimas, dainos ir stovyklavimas nebūtinai yra susiję. Ne tiek jau daug žmonių, kurie mėgsta abu šiuos dalykus. Ypač tai pasakytina apie tuos, kuriuos dainos pasiekia iš kaimynystėje įsikūrusių stovyklautojų. Kita vertus, nežinau, kaip tai geriau paaiškinti, bet, matyt, šiek tiek alkoholio, bendrystės jausmas, grynas oras ir dar kažkas sukuria tokią nuotaiką, kad nedainuoti tampa tiesiog neįmanoma. Esu nustatęs ir dar vieną dėsningumą: jei vakarojant ateina metas, kai jau niekas nebepamena nei vienos dainos, kurios žodžius mokėtų nuo pradžios iki galo, o gitaristas staiga sakosi taip pat viską pamiršęs, tai reiškia, kad maždaug po pusvalandžio visi ims ieškoti savųjų vietų palapinėse. Keista, bet taip beveik visada ir įvyksta.

Pabudęs ryte jaučiu bent keletą

tapusavyje kovojančių savigailos formų. Taip pat jaučiu troškulį, o mano pripučiama čiuzinys visiškai išsileidęs. Palapinė, kuri kiek pamenu einant miegoti buvo vėsi ir kiek sudrėkusi nuo iškritusios rasos, dabar sušilus ir net tvanki. Matyt, naktį oras buvo tikrai geras. Tačiau aš jį veikiausiai pramiegojau.

Lauke kolegės jau ardo palapines, dedasi daiktus. Tiesą sakant, daugelis palapinių buvo sudėtos dar prieš pusryčius. Neskubėdamas tą darau ir aš. Viskas baigta. Prieinu prie kolegės ir dalinuosi vakar dienos išpūdziais nepamiršdamas pasakyti, kaip sklandžiai, smagiai ir nepamirštamai viskas praėjo. „Taip, viskas ištis buvo puiku, – pritariamai linkteli jis. – Ar jau susidėjai daiktus? Aš jau pasirengęs judėti. Gal nešdinamės iš čia?“

Pagal „The Guardian.co.uk“ parengė **Lina Valantiejtė Bernardinai.lt**

Rako stovykla 2009 m.

„Draugo“ archyvo nuotr.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Maloniai kviečiame visus į Vasaros šventę**, skirtą Žalgirio mūšio 600-osioms metinėms paminėti, kuri vyks rugpjūčio 8 d., sekmadienį, 12 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro sodelyje, Lemont. Šventėje dalyvaus broliški tautų atstovai, kurių ainiai anuo metu petis į petį su lietuviams kovojo prieš kryžiuočius. Pergalingai aidint būgnų ir pučiamųjų garsams Šaulių rinktinės vėliavininkų vedamas atžygiuos ir pats Didysis Lietuvos kunigaikštis Vytautas su svita. Nugalėtojams šoks vaidilutės, gros „Gabija“. Šventės metu vyks Žalgirio mūšiui paminklo atidengimas (paminklo autorius – Romualdas Povilaitis). Susirinkusieji galės pasmaguriuoti įvairiais gardumynais, paragauti gardaus alučio. Šventės vedėjas – Algimantas Barniškis. Ruošia JAV LB Vidurio Vakarų apygarda kartu su LR generaliniu konsulatu Čikagoje, Šiaurės Amerikos lietuvių studentų sąjunga ir JAV lietuvių jaunimo sąjunga.

◆**Spalio 10 d., sekmadienį, Lietuvių liuteronų Ziono parapija** (9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL 60453) švęs savo šimtmetį. Šventėje dalyvaus Daniel Gilbert, President of Northern Illinois District LCMS ir evangelikų liuteronų vyskupas Mindaugas Sabutis iš Lietuvos. Šventė vyks trimis kalbomis. Iškilmingi pietūs bus Chateau Del-Mar, 8200 West 95th Street, Hickory Hills, IL. Pietų kaina – 35 dol. suaugusiems, 15 dol. vaikams. Bilietus galite užsisakyti iki rugsėjo 10 d. parapijos raštinėje arba tel. 708-422-1433 arba el. paštu zionlithlutheran@aol.com

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Šventės organizacinis komitetas** ir Putnam seselės kviečia liepos 25 d. atvykti į seselių sodybą, 600 Li-

berty Highway, Putnam, CT 06260, kur vyks Suartėjimo šventė-gegužinė. Programoje: 11 val. r. – šv. Mišios; 12 val. p. p. – pietūs, po jų – įvairiausi užsiėmimai. 3 val. p. p. – Neringos stovyklautojų programa; 4 val. p. p. – loterija. Daugiau informacijos el. paštu: Daiva@rcn.com arba Diana nork@yahoo.com.

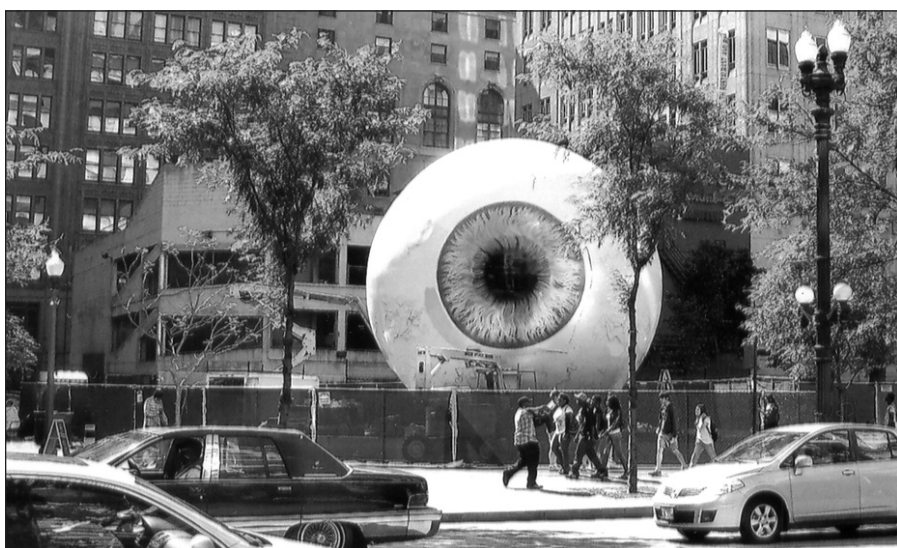
◆**Liepos 31 d. 8 val. v. Lenkų kultūros fondo salėje** (177 Broadway, Clark, NJ 07066) įvyks Andriaus Mamontovo akustinis koncertas. Bilietus užsisakyti ir daugiau informacijos gauti galite tel. 732-713-5108 (Žilvinas) arba el. paštu zilvis_bublis@yahoo.com

◆**A. Mamontovo koncertas sekmadienį, rugpjūčio 1 d.**, vyks Washington, DC klube „Black Cat“. Bilieto kaina – 30 dol. asmeniui. Koncerto pradžia 8:30 val. v. Koncertą organizuoja Washington-Baltimore jaunimo sąjunga. Daugiau informacijos tel. 732-713-5108 (Žilvinas).

◆**Kasmetinės 96-osios Philadelphia Lietuvių dienos** vyks rugpjūčio 14 d. nuo 11 val. r. iki 5 val. p. p. ir rugpjūčio 15 d. nuo 12 val. p. p. iki 4 val. p. p. Schuylkill Mall (Route. 61 and I-81, Frackville, PA). Šventės svečias – brig. gen. Frank J. Sullivan. Muzikinę programą atliks šokių kolektyvai „Malūnas“ (Baltimore) ir „Gintaras“ (Mahanoy City), akordeonistas Lynne Cox, dainininkas Robertas Kupstas. Visus kviečiame paskanauti lietuviško maisto, dalyvauti mugėje. Renginį remia Lietuvos Vyčių Anthracite kuopa Nr. 144 ir Schuylkill County lankytojų biuras (Visitors Bureau). Daugiau informacijos suteiks Larry Domalakes tel. 570-874-4092 arba Marion Wydra tel. 570-339-5565.

Stasė Baltrukėnas, gyvenanti Wauwatosa, WI, tapo „Draugo“ **garbės prenumeratore**. Šią skaitytoją „Draugas“ lankys dar vienerius metus. Nuoširdžiai dėkojame už tai, kad mus skaitote ir sveikiname tapus garbės prenumeratore.

Audronė M. ir Šarūnas C. Užgiriai, gyvenantys Highland Park, IL, tapo „Draugo“ **garbės prenumeratoriais**. Šiuos skaitytojus „Draugas“ lankys dar vienerius metus. Nuoširdžiai dėkojame už tai, kad mus skaitote ir sveikiname tapus garbės prenumeratoriais.

Birželio 7 d. Čikaga pasipuošė nauju skulptoriaus Tony Tasset darbu „Akis“. Skulptūra yra State ir Van Buren gatvių sankirtoje. Ar ji bus mėgstama čikagiečių ir miesto svečių, parodys laikas. Pamename, kiek ginčų buvo dėl „Pupos“, puošiančios Millennium Park. Šiuo metu tai labiausiai lankoma skulptūra Čikagoje ir jau spėjo tapti miesto ženklu. Užmiršome net tikrąjį šios britų skulptoriaus Anish Kapoor sukurtą darbo pavadinimą „Cloud Gate“. Vadiname tiesiog „Pupa“.

Indrės Tijūnėlienės nuotr.

DRAUGO FONDAS

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, IL 60629
Tel.: 773-585-9500

Draugo fondas sveikina visus „Draugo“ skaitytojus minint Žalgirio mūšio 600-ąsias metines. Žalgirio mūšis buvo kova už Lietuvos nepriklausomybę. Ji buvo laimėta.

Džiaukimės gyvendami laisvėje JAV ir Tėvynėje. „Draugas“ visais laikais spausdintu žodžiu padėjo Lietuvai kovoje dėl nepriklausomybės. Remkime Draugo fondą, kuris yra pagrindinis „Draugo“ rėmėjas. Įrašykime Draugo fondą savo testamentuose.

Čekius rašyti: Draugas Foundation, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Redakciją su 101-ujuo gimtadieniu pasveikino Cook County išdininkė Maria Pappas.

Atsiųstame redakcijai laiške ji be kita ko rašo: „Jūsų darbas yra sektina pamoka visiems mums, kurie nori spausdintu žodžiu pasiekti žmogų. Jūsų leidinys supranta, kaip žmonės gyvena. Nėra abejonių, kad Jūs atliekate kilnią misiją.“

Ačiū Jums. Linkiu ir toliau sėkmingai dirbti garbingą ir gyvybiškai reikalingą darbą.“

Sukurtas naujas Lietuvių katalikų mokslo akademijos (LKMA) ir Amerikos lietuvių kultūros archyvo (ALKA) tinklalapis. Labai lengvai naudojamas ir puikiai apgalvotas. Laikui bėgant pateiksime daugiau informacijos apie ten saugomus archyvus. Naujojo tinklalapio adresas www.lkma.org. Kviečiame apsilankyti.

LKMA išėivijoje valdyba (iš kairės): pirmininkė Mirga Girniuvienė, išdininkas Ramūnas Girnius, sekretorė Dalė Lukienė, vicepirmininkas Aleksas Gedmintas. Nuotraukoje nėra valdybos narių Aldonos Lingertaitienės ir Onos Mikailaitės.

LKMA valdybos archyvo nuotr.

Stovykla „Meno8Dienos“ Neringos stovyklavietėje, Vermont, šįmet vyks rugpjūčio 22–29 dienomis.

Registracijos forma ir informacija apie dėstomus kursus, reikalavimus ir sąlygas yra paskelbta Neringos stovyklavietės tinklalapyje www.neringa.org/meno.html. Norinčius dalyvauti prašome išspausdinti iš tinklalapio registracijos lapą ir jį užpildžius, išsiųsti nurodytu adresu.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500